

ဝန် : သို ဖြိ

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌဂုရု

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ခန္တီးဆရာတော်ဘုရားကြီး
စီရင်ရေးသားတော်မူသော

အနုတ္တယသဗ္ဗာ

ebook is created by www.ShanYoma.Org

မဂ်ဝင် ဖိလ်ပေါက်

နိဗ္ဗာန် ရောက်တရားတော်

အနတ္တသာသနာ

နမော အနတ္တဓမ္မဒေသကဿ ဗုဒ္ဓဿာတိ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာသည် "အနတ္တ" သာသနာ ပေတည်း။ အကြောင်းသော်ကား ဘုရားပွင့်သော်လည်းကောင်း၊ မပွင့်သော်လည်းကောင်း အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခတို့မှာ သာသနာပဉ္စလည်း အမြဲ ရှိနေပေသည်။ "အနတ္တ"မှာမူ ကား ဘုရားပွင့်တော်မူသော သာသနာတွင်းမှသာ ဖြစ်ပေါ် နိုင်ကြသောတရားမျိုး ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

ထို့ပြင် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခအတွက်ဆိုလျှင် ဘုရားပွင့်ဘို့ ပင် မလို၊ အကြောင်းသော်ကား လောက၌ ဘုရားမပွင့်ပေ သည့် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခတို့မှာ ရှိနှင့်ကြပြီးသား ဖြစ်သော ကြောင့်ပေတည်း။

ထိုမှတပါး အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခကို သိရုံကာမျှနှင့် "အတ္တ ဒိဋ္ဌိ"ကို မပယ်နိုင်သေး၍ မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်သေး၊ အနတ္တ ကိုသိမြင်မှ အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းကောင်းထင်မှ အတ္တ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်၍ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။

"အတ္တဒိဋ္ဌိပယ်သောမဂ်"

လောကုတ္တရာဘက်မှာ မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါး ဟုရှိရာ ရှေးဦးစွာသော သောတာပတ္တိမဂ်မှာ အတ္တဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်သော မဂ်ပေတည်း။ ထို့ကြောင့် (ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ပဟာနေန ပဟီနာ ပါယဂမနော သတ္တခတ္တုပရမော သော တာပဇ္ဇောနာမ ဟောတိ) ဟုသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

အဓိပ္ပါယ်မှာ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်သော ဒုက္ခ သစ္စာ ရုပ် နာမ်ခန္ဓာကိုပင် "ငါ့ကိုယ်"အတ္တဟု ယူမှားသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် ဗြဟ္မာဘန်ဆင်း၍ ဖြစ်တယ်ဆိုတာလဲ ဟုတ်မှန်လေသလောဟု ယုံမှားတဲ့ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ခြင်း ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော အပါယ်လေးပါးသို့ သွားခြင်းရှိသော လူနတ် အရောအနှော ခုနစ်ကြိမ်ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသော အပါယ်လွတ်တရားရ သောတာပန်အစစ် အဖြစ်သို့ ရောက်လေတော့သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

"သာသနာပ အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခ"

ထို့ကြောင့်ပင် (ဟတ္ထတော ဟိ တဋ္ဌကေဝါ သရ ကေဝါ ကိ သ္မိန္တိ ဒေဝေါ ပတိတွာ ဘိဇ္ဇေ အဟော အနိစ္စန္တိ ဝဒန္တိ။ ပ ။ ဣဒံ ပန တံ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတီတိ ဝေဒိ တဗ္ဗံ)ဟု သမ္မောဟအဋ္ဌကထာ အာယတနဝိဘင်း ဆဋ္ဌမူ နံပါတ် ၄၆ ၌ ဖွင့်ပြထား၏။

မှာထားချက်။ ။ဤပါဠိကို မဘတ်ချင်လျှင် မဘတ်တတ်
လျှင် ကျော်လွန်သွားပါ။ အဓိပ္ပါယ်-ဘာသာပြန် စသည်တို့
ကိုသာ ဘတ်ပါ။ ရှေ့ကိုလည်း နည်းတူမှတ်လေ။ ပါဠိ
အပြည့်အစုံလိုက ဘော်ပြထားသော ကျမ်းညွှန်းမှာ ကြည့်
ရှုပါလေ။

ဘာသာပြန်-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ လက္ခဏာရေးသုံးပါး
ရှိရာ အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်လွယ် မြင်လွယ်သည်ကို ပြဆို
ပါဦးအံ့။

၁။ လက်မှအိုးငယ်-ခွက်ငယ်သည်လည်းကောင်း၊ တစ်
တစ်ခုသော ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် လည်းကောင်း၊ လွတ်ကျ၍
ကွဲသည်ရှိသော် (ဪ)အနိစ္စ-မမြဲပါတကားဟု ယောင်
ယမ်း၍ ပြောဆိုမိတတ်ကြကုန်၏။ ဤသို့ အနိစ္စလက္ခဏာ
သည် ထင်ရှား၏။

၂။ တဘန် ဒုက္ခလက္ခဏာ ထင်လွယ်မြင်လွယ်သည်ကို
ပြဆိုဦးအံ့။ ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောဠိ အိုင်းအနာ၊ သွေးစုနာ
စသည်တို့သည် ပေါက်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ငုတ် ဆူး
ငြောင့်စသည်တို့သည် တိုက်မိ ထိုးမိ စူးမိသော်လည်း
ကောင်း (ဪ)ဒုက္ခ ဆင်းရဲလှပါတကားဟု ယောင်ယမ်း
၍ ပြောဆိုမိတတ်ကြကုန်၏။ ဤသို့ ဒုက္ခလက္ခဏာသည်
ထင်ရှား၏။

၃။ ထင်ရှားသော အနိစ္စ-ဒုက္ခမှတစ်ပါး မထင်ရှားအနတ္တကို
ပြဆိုဦးအံ့။ အနတ္တလက္ခဏာမှာ မထင်ရှားပါ။ ပညာမျက်

စိ ကန်းသည်ကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ မထင်ရှား၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့၏။ မိမိကိုယ်၌က အတော်အသင့် သိသော်လည်း မိမိသိသလို မိမိသဘောကျသလို သူတပါးတို့ကို သိအောင် သူတပါးတို့သဘောကျအောင် သဘောပေါက်အောင် ပြော နိုင်ခဲ့လှ၏။

"ဘုရားဖြစ်ဖြစ်-မဖြစ်ဖြစ်"

ဆိုခဲ့ပြီးသော အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခတို့သည် ဘုရားပွင့် သော်လည်းကောင်း၊ မပွင့်သော်လည်းကောင်း အမြဲတမ်း ထင်ရှားရှိနေကြကုန်၏။

"ဘုရားပွင့်မှသာ အနတ္တလက္ခဏာ"

အနတ္တလက္ခဏာသည်ကား မြတ်စွာဘုရားတို့ ပွင့် တော်မူခြင်းကို ကင်း၍ မထင်နိုင်ပေ။ ဘုရားမြတ်စွာ ပွင့် တော်မူလာမှသာ ထင်နိုင်ပေသည်။ သာသနာပ အခါ ကာလမှာဆိုလျှင် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခကိုသာ ပြောပြနိုင်ကြတာ၊ အနတ္တကိုတော့ မပြောနိုင်ကြပါ။ တန်ခိုးကြီးကုန်သော အာ နုဘော်ကြီးကုန်သော ဘုရားအလောင်းတော် သရဘင်္ဂ ရသေ့၊ အရကရသေ့အစရှိသော ရသေ့ပရပိုဇိဆရာကြီးတို့ သည်လည်း အနိစ္စ ဒုက္ခဟူ၍သာ ဟောခြင်းငှာ တတ်နိုင်

ကြကုန်၏။ အနတ္တဟူ၍ကား ဟောခြင်းငှာ မတတ်စွမ်း
နိုင်ကြကုန်။

"မဂ်ဖိုလ် ရကုန်ရာ၏ "

ထိုစကားမှန်၏။ အကယ်၍သာ ထိုသရဘင်္ဂ အရ
ကရသေ့ကြီးတို့သည် အနတ္တကို ဟောခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
ကုန်ငြားအံ့။ တရားနာ လာရောက်ကြကုန်သော ပရိသတ်
တို့သည် မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သည် ဖြစ်ရာ၏။
ဝါ - မဂ်ပေါက် ဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်ရာ၏။

"ဘုရားရှင်တို့၏ အရာသာ ဖြစ်၏ "

အမှန်မှာ - ဤအနတ္တလက္ခဏာကို ပညတ်ခြင်း
သည်၊ ဝါ - ဟောပြောနိုင်ခြင်းသည် တစုံတယောက်သော
ဘုရားရှင်မှတစ်ပါး သောသူတို့၏အရာ မဟုတ်ပေ။ အလုံးစုံ
ကို အကုန်သိသော ဘုရားရှင်တို့၏သာလျှင် အရာပေ
တည်း။

"အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တတို့ဖြင့် ပြရ၏ "

ဤလိုပုံ၊ အနတ္တသည် အကြောင်းကြောင့် မထင်
ရှား၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အနတ္တကို ပြတော်မူ
လိုသည်ရှိသော် အနိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ၏

အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း အနိစ္စ-ဒုက္ခနှစ်ပါးစုံတို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်လည်းကောင်း ပြတော်မူ၏ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့
မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

"အနည်းငယ် ထင်ရှားစေဦးအံ့"

ပြဆိုခဲ့ပြီးတိုင်း လက္ခဏာရေး သုံးပါးတို့တွင် ရှေ့
ဖြစ်သော အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခ လက္ခဏာနှစ်ပါးတို့မှာ အတော်
အသင့် သိသာထင်ရှားတယ် ထားဦးတော့၊ နောက်ဆုံး
ဖြစ်သော အနတ္တလက္ခဏာမှာကား မထင်ရှား၊ လွန်စွာ
မြင်နိုင်ခဲ့လှပေသည်။ အကြောင်းသော်ကား ပညတ်မဘက်
ပရမတ် သက်သက် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သတ္တ
ဝါ တို့၏ ခန္ဓာအတွင်းသားထဲမှာ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိသေနေ
သို့ ကျအောင် ဥပါဒ် ဦး ဘင် အစဉ်မပြတ် ထပ်ကာထပ်ကာ
စပ်ကာစပ်ကာ လျင်သောအဟုန်ရှိသော ရေယဉ်ပမာ
မပြတ်မစဲ ထပ်တလဲလဲ လျင်စွာလျင်စွာ ဖြစ်ပျက်နေကြတဲ့
ဖြစ်ပျက်မနား ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတရားတို့ကို ခန္ဓာအတွင်းသို့
ဉာဏ်သွင်းကာ သမာဓိမျက်မှန် သမာဓိမှန်ပြောင်း၊ ဝါ -
ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်မှန်ဖြင့် အဘန်ဘန်စူးစိုက်၍ ကြည့်
ရှုတတ်မှသာ ဖြစ်ဆဲ ရုပ်နာမ် ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ မျက်စိ
တမှိတ်စာမျှ မခိုင်မြဲသော အနိစ္စအချက်၊ ဖြစ်ပျက်မစဲ
တသဲသဲ နှိပ်စက်အပ်သော ဒုက္ခအချက်၊ မဖြစ်မပျက်စေရန်
အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက် အကြိုက်သို့ မပါစေနိုင်သော

ကြောင့် အဆိုပါ ဖြစ်ပျက်မနားတဲ့တရားတွေထဲမှာ ဘာ တခုမျှ နိစ္စသုခအတ္တသာရ အနှစ်အသားဟူက မြူမျှမပါ မြူမျှမရှိ အနှစ်လုံးလုံး မရှိသုဉ်းသော သုည အနတ္တ အချက်တို့ကို ဉာဏ်တွေ့ဉာဏ်မြင် ဖြစ်မှသာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏အနိစ္စမျိုး ဒုက္ခမျိုး အနတ္တမျိုး အမှန်စင်စစ် ကေန်ဖြစ်၏ဟု သိမြင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရုံမျှသာ ရှိသေးသည်။ ထင်ကား မထင်နိုင်ကြသေးပေ။

"သိတာနှင့် ထင်တာ-တခြားစီပါ"

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရဆိုတာ အနိစ္စမျိုး ဒုက္ခမျိုး အနတ္တမျိုးဟု သိရုံကတော့ စာသင်ဘူး စာကြည့်ဘူး တရားနာဘူးလျှင် သိနိုင်ပါ၏။ ထင်၍တော့ မနေပါ။ ခန္ဓာ အတွင်းကို ဉာဏ်သွင်းကာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် (ဘာဝိ တာ ဗဟုလီကတာ) ကြိမ်ဘန်များစွာ ပွားများ အားထုတ် ကြည့်မှသာ (ဉာဏဒဿန)ဝိပဿနာဉာဏ်မျက်စိနှင့် မြင် ရတဲ့တရား (ဉာဏဖုသန)ဝိပဿနာဉာဏ်ဝမှ တွေ့ရတဲ့ တရား၊ ဉာဏ်တွေ့ ဉာဏ်မြင်ဖြစ်နေ၍ အာသေဝန ပစ္စည်း ကိုရသောကြောင့် မိမိခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ နိစ္စ သုခ အတ္တဟူက မရှိလုံးလုံး ဆိတ်သုဉ်းနေသော အနိစ္စဓမ္မ ဒုက္ခဓမ္မ အနတ္တ ဓမ္မသဘာဝတို့ကို လှလှတဲတဲ သိမြင်လာတဲ့အခါမှစ၍ တန္တယ်ငင် တစင်လုံးပါ ဆိုသလို မိမိခန္ဓာက ဆက်သွယ် ကာ လောကတခုလုံးကြီးကိုပါ အနတ္တတုံး အနတ္တခဲ

အနတ္တ အစုအပုံ အနတ္တအသိုက်အအုံကြီးဟု ဘွားဘွား
ကြီး ပေါလောကြီး ထင်မြင်လာနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။

ထို့ကြောင့် သိတာနှင့်ထင်တာ တခြားစီပါ။ ကျမ်း
ဂန်တို့၌လည်း အနိစ္စလက္ခဏံ ဇာနာတိ ဒုက္ခလက္ခဏံ
ဇာနာတိ အနတ္တလက္ခဏံ ဇာနာတိ ဟုမရှိပါ။ အနိစ္စ
လက္ခဏံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အနတ္တ
လက္ခဏံ ဥပဋ္ဌာတိဟူ၍သာ ရှိပါသည်။

ထိုသို့မိမိထင်စေကာ သူတပါးတို့ကို ထင်အောင်
မြင်အောင် ဟောပြောဘို့ရာမှာ အခက်တမျိုးပင် ဖြစ်၍
နေပြန်သည်။ သာမန်လူသား မဆိုထားဘိ၊ ဘုရားလောင်း
သရဘင်္ဂ၊ အရကရသေ့ဆရာကြီးတို့သော်မှလည်း အနိစ္စ
နှင့်ဒုက္ခကိုသာ ဟောပြောနိုင်ကြသတဲ့။ အနတ္တကိုတော့
မဟောပြောနိုင်ကြဘူးတဲ့။ အကယ်၍သာ ထိုဆရာကြီးတို့
သည် ထိုအခါက အနတ္တကို ထင်အောင် မြင်အောင်
ဟောပြောနိုင်ပါက လာရောက်ကြသော တရားနာပရိသတ်
တို့သည် မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ၏ဟုဆိုသော
ကြောင့် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခကို ထင်ရုံမြင်ရုံနှင့်တော့ မဂ်ဖိုလ်
မရသေးပါ။ အနတ္တကို ထင်မြင်မှသာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်ရာ
၏ဟုဆိုရာကျ ဆိုရာရောက်သည်ကိုလည်း လေးလေးစား
စား မှတ်သားထိုက်ပေသည်။ ကြီးကြီးမားမား သတိထား
ကြလေ။

"အနိစ္စ ဒုက္ခဖြင့် အနတ္တကို ပြသည်"

ထို့ကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာသည် အနတ္တကို ဟောလိုတဲ့ခါ အနိစ္စ-ဒုက္ခတို့ကဲ့သို့ တိုက်ရိုက်ဦးတိုက် ဟောတော်မမူဘဲ ထင်ရှားသော အနိစ္စဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနိစ္စ-ဒုက္ခနှစ်ပါးစုံတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနတ္တကို သိအောင် ဟောတော်မူရလေသည်။

ဘုရားရှင်၏အလိုတော်မှာ အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခကို ဟောတော်မူလိုရင်း မဟုတ်ပေ။ အနတ္တကိုသာ ဟောတော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းသော်ကား သောတာပတ္တိမဂ်မှာ ဆိုလျှင် အနတ္တဟု ကောင်းကောင်းထင်မှသာ အတ္တအယူပျက်၍ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ အကြောင်းကား အမိုက်မှောင်ကို အလင်းရောင်နှင့်ဖျက်မှ ပျက်သကဲ့သို့ အတ္တဒိဋ္ဌိအယူမှား အမိုက်မှောင်ကို အလင်းရောင်နှင့်ဖျက်မှ ပျက်သကဲ့သို့ အတ္တဒိဋ္ဌိအယူမှား အမိုက်မှောင်ကို အနတ္တ အယူမှန် အလင်းရောင်နှင့်ဖျက်မှ ပျက်သောကြောင့်ပေတည်း။

"ကွင်းဆက် ပေါင်းကူး"

ထို့ကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာသည် အနတ္တကို ထင်နိုင် မြင်နိုင်အောင် ကွင်းဆက် အနေအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပေါင်းကူးအနေအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

ပရမတ်ရုပ်နာမ်အစစ်အမှန်တို့၏ လက်ဖျစ်တတီးအတွင်း
 ရုပ်တို့၏ကုဋေငါးထောင်ကျော်၊ နာမ်တို့၏ ကုဋေတသိန်း
 ကျော် ဖြစ်၍ ပျက်ကြသော အနိစ္စအချက်ကို ဉာဏ်
 သက်ဝင်လာလျှင် ဖြစ်ပျက်မစဲ တသဲသဲ နှိပ်စက်၍နေသော
 ဒုက္ခအချက်ကိုလည်း ဉာဏ်သက်ဝင်လာလေတော့သည်။
 ထိုမှဆက်သွယ်၍ အမြဲတစေ မမြဲဆင်းရဲ နှိပ်စက်၍ နေ
 သည်တို့ကို မြဲအောင် ချမ်းသာအောင် မနှိပ်စက်ရအောင်
 မည်သူမှ အစိုးမရ မည်သူ့အလိုကိုမှ မလိုက်၊ မည်သည့်
 အကြိုက်သို့မှ မပါစေနိုင်သော ဘာတခုမှနိစ္စသူခ အတ္တသာ
 ရအနှစ်အသားဟူက မရှိလုံးလုံး ဆိတ်သုဉ်း၍နေသော
 (သုညတော၊ အဿာမိကတော၊ အဝသဝတ္တနတော၊ အတ္တ
 ပဋိပက္ခတော)ဆိုတဲ့အနတ္တလက္ခဏာ ဘွားဘွားကြီး ပေါ
 လောကြီး ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာပေတော့သည်။

"ကွင်းဆက် ပေါင်းကူးပုံ"

၁။ ဘာကြောင့် မမြဲရသလဲ(ဟုတွာ အဘာဝတော အနိစ္စ
 နာမ)နှင့်အညီ ဖြစ်ပြီး၍ မရှိ ပျက်စီးလေသောကြောင့်
 တည်း။

၂။ ဘာကြောင့် ဆင်းရဲရသလဲ (အဘိဏှသမ္ပိဋ္ဌိနတော
 ဒုက္ခနာမ)နှင့်အညီ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်သော
 ကြောင့်တည်း။

၃။ ဘာကြောင့် အလိုသို့မလိုက်သလဲ (အဝသဝတ္တနတော အနတ္တိနာမ)နှင့်အညီ အလိုသို့ မလိုက်သောကြောင့်ပေ တည်း။

မမြဲတာ-အနိစ္စ၊ မမြဲလို့ ဆင်းရဲနိပ်စက်တာ-ဒုက္ခ၊ မြဲစေလို ချမ်းသာစေလိုတဲ့ အလိုသို့ မလိုက်တာ-အနတ္တ၊ ဤလို ဤပုံကွင်း ဆက်ပေါင်းကူး ဆက်သွယ်ကြသည်။

"လှေလှော်-ဥပမာ"

ဥပမာဆိုရသော် ဤမှာဘက်ကမ်း၌ ချည်ထားသောကြိုးကို မဖြည် မဖြုတ်ဘဲ လှေကို လှော်ပါက ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ မရောက်နိုင်။ ဤမှာဘက်ကမ်း၌ ချည်ထားသော ကြိုးကို ဖြည်ဖြုတ်၍ လှော်ပါက လှေသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ဤဥပမာ၌ ဤမှာဘက်ကမ်းနှင့်ဖြစ်ပျက်ဆိုတဲ့လောကသည် တူ၏။ ထိုမှာဘက်ကမ်းနှင့်မွေးသေလွတ်တဲ့နိဗ္ဗာန်သည်တူ၏။ မြစ်ချောင်းကြီးနှင့်သံသရာ တူ၏။ လှေနှင့်လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါသည် တူ၏ ဤမှာဘက်ကမ်း၌ ချည်ထားသော ကြိုးနှင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် တူ၏။(ဤကား-ဥပမာ)

ထိုတူပမာ အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြိုးကို ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မဖြည် မဖြုတ်ဘဲ ဝိပဿနာ

လှေကို လှော်ပါက နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်း သို့ မရောက်နိုင်။

အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းကောင်းထင်အောင် ဝါ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ရင့်သန်၍ သိခါပတ္တ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးကို ဖြည့် ဖြုတ်၍ ဝိပဿနာလှေကို လှော်ပါလျှင် မွေးသေလွတ် သည့်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ လွယ်ကူ ချမ်းသာစွာ ရောက်လေတော့သည်ဟုဆိုလိုပေသည်။

(ဤကား ဥပမေယျတည်း)

(မှတ်ချက်)ဤမှာဘက်ကမ်းဆိုသည်မှာ မိမိနေသော ကမ်း ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုမှာဘက်ကမ်းဆိုသည်မှာ မိမိနေသော ကမ်း၏ တဘက်ကမ်းကို ဆိုလိုသည်။ အကြွင်းသိသာပြီ။

ထို့ပြင် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခ လောက၌ ထင်ရှား၍ အနတ္တ မထင် ရှားပုံကို မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ အလဂဒ္ဒူပမ သုတ် ဆဋ္ဌမူနံပါတ် ၂၀-၌လည်း (အနိစ္စဒုက္ခဉာဏံ ပါကဋံ အနတ္တာ နပါကဋံ ပရိဘောဂ ဘာဇနာဒိသုဟိ ဘိဇ္ဇေသု အဟော အနိစ္စန္တိ ဝဒန္တိ။ အဟော အနတ္တာတိ ဝတ္တာနာမ နတ္ထိ။ ပ ။ဣဒံဟိ အနတ္တလက္ခဏံနာမ အဝိဘူတံ ဒုဒ္ဓသံ ဒုပ္ပညာပနံ ဒေသေတိ)ဟု ဖွင့်ပြထားပါသည်။ ပါဠိအပြည့် အစုံလိုလျှင် ၎င်း၌ကြည့်ပါ။

ဘာသာပြန် - အနိစ္စသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသည်လည်း
 ကောင်း၊ ထင်ရှားပါ၏။ အနတ္တသည်ကား မထင်ရှားပါ။
 မှန်၏။ နေ့စဉ်သုံး ဆောင်နေကြသော အိုးခွက်-ပန်းကန်
 စသည်တို့သည် မတော်တဆ လက်က လွတ်ကျ၍ ကွဲ
 သည်ရှိသော် (ဪ)အနိစ္စ-မမြဲပါတကားဟု ယောင်
 ယမ်းပြီး ပြောဆိုမိတတ်ကြကုန်၏။ (ဪ)အနတ္တအစိုး
 မရပါတကားဟူ၍ကား ယောင်ယမ်း၍သော်မှ ပြောဆိုကြ
 သူ မရှိပေ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ အိုင်းအနာ စသည်တို့သည်
 ပေါက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ငုတ် ဆူးငြောင့်တို့
 သည် တိုက်မိ ထိုးမိ စူးမိသော်လည်းကောင်း၊ (ဪ)
 ဒုက္ခ-ဆင်းရဲပါတကားဟု ယောင်ယမ်း၍ ပြောဆိုမိတတ်
 ကြကုန်၏။ (ဪ)အနတ္တ အစိုးမရပါတကားဟူ၍မူကား
 ယောင်ယမ်း၍သော်မှ ပြောဆိုကြသူ မရှိသလောက်ရှားလှ
 ပေ၏။ အကြံနှင့်ကြောင့် ဤအနတ္တလက္ခဏာသည် မထင်
 ရှား မြင်နိုင်ခဲ ပညတ်နိုင်ခဲ သိနိုင်ခဲလှ၏။ ထို့ကြောင့်
 အနတ္တကို ပြလိုသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အနိစ္စ၏
 အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ၏အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း၊ အနိစ္စ-ဒုက္ခနှစ်ပါးစုံတို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း ပြတော်မူရလေသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

"အိုးကွဲ-အနိစ္စနှင့်ဆူးစူး-ဒုက္ခ"

ဤအဋ္ဌကထာအရ အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခမှာ ထင်ရှားတယ် ဆိုစေကာမူ တကယ့်ပရမတ် ရုပ်နာမ်အစစ်အမှန်တို့၏ အနိစ္စ-ဒုက္ခ မဟုတ်ပေ။ အိုးကွဲ-အနိစ္စနှင့်ဆူးစူး ဒုက္ခ လောက်သာ ထင်နိုင်လေသည်။ ဒါဟာ ပညတ်အနိစ္စ-ဒုက္ခ ပဲ။ အနတ္တကိုတော့ ပညတ်အနတ္တတောင် ယောင်ယမ်း၍ ပြောဆိုသူ မရှိကြ။ ဤမျှအနတ္တလက္ခဏာ မထင်ရှားဟု ဆိုလိုသည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ မမြဲလို့ ကွဲတာ၊ ကွဲလို့ ဆင်းရဲတာ၊ မြဲ အောင် မဆင်းရဲအောင် အစိုးမရတာ အနတ္တ၊ အဲဒါက (အနုပါဒိဏ္ဍက)အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဘဲ သက်ရှိ(ဥပါ ဒိဏ္ဍက)ရပ်ဥှ်ကား အနိစ္စလဲ ထင်နိုင်ခဲ ဒုက္ခလဲ ထင်နိုင်ခဲ၊ အနတ္တဆိုတာကတော့ သာ၍ သာ၍ ကဲဟုဆိုလိုသည်။

"ဝိမုတ္တိရသ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းကိစ္စ"

ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာသည် ဝေနေယျကြာ သတ္တဝါတို့အား ရင်ဝယ်မွေးဘွား ရာဟုလာသားနှင့် မခြား တမူ အလားတူ ထား၍ ဟောကြားတော်မူသော တရား ဒေသနာတို့သည်ကား...

၁။ ဓမ္မခန္ဓာအားဖြင့် (၈၄၀၀၀)ရှုစ်သောင်းလေးထောင်

၂။ အင်္ဂါအားဖြင့် ၉-ပါး

၃။ နိကာယ်အားဖြင့် ၅-ပါး

၄။ ပိဋကတ်အားဖြင့် ၃-ပါး

၅။ ဓမ္မဝိနယအားဖြင့် ၂-ပါး

၆။ ဝိမုတ္တိရသအားဖြင့် ၁-ပါးတည်းသာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏ အလိုတော် အရှိဆုံးမှာ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမုတ္တိရသတခုတည်းကိုသာ အလိုရှိဆုံးဖြစ်သည်။

အကြောင်းသော်ကား အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းခေါ်သော ဝိမုတ္တိရသ အရဟတ္တမဂ်ကို ရမှသာ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်းတဲ့ ဇာတ်သိမ်းရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၍ အငြိမ်းကြီးငြိမ်း အအေးကြီး အေးနိုင်ကြသောကြောင့်ပေတည်း။

"အနတ္တထင်မှ နိဗ္ဗာန်ရ"

ဤအရဟတ္တမဂ်ကိုလည်း အနာဂါမိမဂ်ကို ရမှ၊ ဤအနာဂါမိမဂ်ကိုလည်း သကဒါဂါမိမဂ်ကိုရမှ၊ ဤသကဒါဂါမိမဂ်ကိုလည်း သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရမှ၊ ဤသောတာပတ္တိမဂ်ကိုလည်း အနတ္တ လက္ခဏာ ကောင်းကောင်းကြီး

ထင်မှသာ ရောက်နိုင် ရနိုင်ပေမည်။ အကြောင်းအကျိုး ဆက်သွယ်၍ နေသောကြောင့်ပေတည်း။

"သောတာပန် အရိယာ"

ထို့ကြောင့်ပင် ကျမ်းတတ်အကျော်အမော် နိုင်ငံ ကျော် လယ်တီဆရာတော်ကြီး ရေးသားသော "အနတ္တ ဒီပနီကျမ်း" "နံပါတ် ၈၁-၉၅လည်း "အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းကောင်း ထင်မြင်ပါလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းသော သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်၏။ သောတာပန် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လေတော့၏"ဟု ဘော်ပြထားတော်မူသည်။

"အနတ္တသာသနာ ငါးထောင်သာ"

ဆိုလိုရင်းမှာ "အနတ္တလက္ခဏဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါယေဝ ပညာယတီ" ဟူသော သမ္မောဟအဋ္ဌကထာအရ ဘုရား မြတ်စွာ ပွင့်တော်မူတဲ့အခါ သာသနာတွင်းမှာသာ အနတ္တ လက္ခဏာထင်နိုင်ကြောင်း၊ သာသနာပမှာ အနတ္တလက္ခဏာ မထင်နိုင်ကြောင်းကို ပြဆိုထားသဖြင့် သာသနာ တွင်းမှာသာ အနတ္တလက္ခဏာ ထင်နိုင်မြင်နိုင်ပြီး အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတရားဆိုးတို့ကို အလဲထိုး အသေသတ်၍ အ ပါယ်လွတ်တရားအရ သောတာပန်စသော အရိယာများ

ဖြစ်နိုင်ကြသည်။ သာသနာပမှာဆိုလျှင် အနတ္တလက္ခဏာ
မထင်နိုင်ကြ၍ မဂ် ဖိုလ် မရနိုင်ကြပြီဟု စကားကျသည်။
(ဝါ)အတ္တာပတ္တိအနက် ရောက်သည်(ဝါ)ဆိုရာကျ-ဆိုရာ
ရောက်သည်။

"ယခုသာသနာ ၂၄၈၈-သာ ကျန်တော့သည်"

ဤအနတ္တ သာသနာသည်လည်း အဋ္ဌကထာဆရာ
တို့၏ ဘော်ပြချက်အရ ငါးထောင်မျှသာ ရှိသည်။ ဤငါး
ထောင်လည်း ယခုအခါ ငါးထောင်လုံးလုံး မရှိတော့ပါ။
၂၅၁၂-ကုန်လွန်၍ ၂၄၈၈-သာ ကြွင်းကျန်တော့သည်။ ထို
၂၄၈၈-သည်လည်း မိမိပိုင်သာသနာ မဟုတ်၊ အများပိုင်
သာသနာသာဖြစ်သည်။ ကိုယ်ပိုင်သာသနာမှာ မိမိမသေမီ
ကာလအတွင်းမျှသာ ဖြစ်၍ နည်းပါး တိုတောင်းလှပေ
သည်။

အကြောင်းသော်ကား လက်ရှိဘဝတွင် အနတ္တ
ဉာဏ် မရ၍ အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့ကို မပယ်သတ်နိုင်
မီအတွင်း စုတိစိတ်ကျ၍ မတော်တဆ အပါယ်သို့ ကျသွား
ပါ က ကျန်ရှိသောသာသနာမှာ မိမိနှင့်ဘာမျှ မသက်ဆိုင်
တော့ပြီ။

အကြောင်းသော်ကား အပါယ်သို့ တခါကျလျှင်
ဘဝ ရာထောင်၊ ကမ္ဘာရာထောင်ပင် ကြာညောင်းသော်

လည်း လူ့ဘဝ နတ် ဘဝကို ရရှိဘို့ရာ အလွန်ဝေးကွာနေ
သောကြောင့်ပေတည်း။

ထို့ကြောင့် လက်ရှိဘဝ မိမိရရှိနေသော သာသနာ
အတွင်း အနတ္တဉာဏ် အလင်းရောင်ပေါက်၍ အတ္တမှောင်
ပျောက်ကွယ်ပြီး မဂ်ပေါက်ဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်ရောက်
နိဗ္ဗာန်ဝင် ဖြစ်နိုင်ကြရန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို သူ့ထက်ငါ
အားထုတ်ကြဘို့ရာ (ရင်ဝလုံစူး ထိပ်ဦးမီးလောင်)ကဲ့သို့
အရေးကြီးလှသည့်အဖြစ်ကို ပြဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤမျှနှင့်ပင် အနတ္တဉာဏ် မျက်လုံး မပွင့်
သေးလျှင် ယခင် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစခန်းကို လှမ်း၍ ကြည့်ရှုပါ
လေဦး။

ဒယုမာနောဝ မတ္တကေ၊

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ၊

သတောဘိက္ခုပရိဗ္ဗဇေ။
(ဒေဝတာသံယုတ်ပါဠိ)

သတ္တိယာ၊ လုံမဖြင့်။ သြမဋ္ဌော၊ ရင်ဝ၌ အထိုး
ခံရသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ တံ သတ္တိ၊ ထိုလုံ
ကို။ ခိပ္ပံ၊ ဆောလျင်စွာ။ အဗ္ဗုဟနတ္ထာယ၊ နှုတ်ယူခြင်းငှာ။
ဝါယမတိယထာ၊ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်ရဘိသကဲ့သို့

လည်းကောင်း။ မတ္တကေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ ဒယုမာနော၊
 မီးလောင်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ တံ အဂ္ဂိ၊ ထို
 လောင်သောမီးကို။ ခိပုံ၊ ဆောလျင်စွာ။ နိဗ္ဗာပနတ္ထာယ၊
 ငြိမ်းသတ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါယမတိဣဝ၊ လုံ့လကြီး
 ကုတ်အားထုတ်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တထာ၊ ထိုအ
 တူ။ ဝါ ၊ ထို့ထက်မက။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ ဝါ ၊ ဒိဋ္ဌိ
 မက္ခာ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလျှင် လူတွင် စကြာ နတ်မှာ သိကြား
 မိုဗ်းဖျားဗြဟ္မာ ဖြစ်တုံပါလည်း ခန္ဓာပြိုကွဲ ကုသိုလ်စဲက
 ဖောက်လွဲပါယ်ရွာ ရောက်မြဲသာတည်းဟု ဘေးကိုရှု တတ်
 သောသူသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
 ကိုပင် ငါ့ကိုယ်အတ္တဟု သိမှားမြင်မှား ယူမှားသော သက္ကာ
 ယဒိဋ္ဌိတရားဆိုးကြီးကို။ ပဟာနာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်
 အမြင်မှန်ဖြင့် ပယ်သတ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ သတော၊ ကြီး
 ကြီးမားမား သတိတရားဖြင့် စေ့စေ့ငုငု သတိပြု၍။ ပရိဗ္ဗ
 ဇေ၊ ဘယ်ခါမလပ် သတိချပ်၍ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အား
 ထုတ်ကျင့်ကြံရာသတည်း။

ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ ဒိဋ္ဌိသက္ကာယ မက္ခာသမ္ပု လေးဝအပါယ် ရောက်ဦးမယ်၊
 နှင်ဝယ် သတိထား။ သို့အလားကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာ
 စိန္တေယျာက ရင်ဝလှံစူး ထိပ်ဦးမီးလောင်၊ မရှောင်အဟုတ်။

နောက်မဆုတ်ဘဲ၊ အားခဲရမည့်အရေးကို (သတ္တိယာဝိယ
ဩမဋ္ဌော)ဟုဟောတော်မူခဲ့လေသတည်း။

၂။ ဒိဋ္ဌိသက္ကာယ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၊ ပယ်စွန့်ပြန်၊ စူဠသော
တာပန်။

၃။ သမုစ္ဆေဒ၊ ပယ်စွန့်က၊ မဟာသောတာပန်။

ဘုံစဉ်စံ အရိယာ၊ ဝိသာခါ အနာထပိဏ်တို့လို ဖြစ်
ရမည် မလွဲပါတကား။(သဲဖြူ-လယ်တီရေး)

"အတ္တခံတပ်ကြီး"

ဤလိုဤပုံ ၃၁-ဘုံ စကြဝဠာအနန္တ သက်ရှိသတ္တဝါ
မှန်သမျှ အကြီးဆုံး ရာဟုအသူရိန်နှင့်၊ အငယ်ဆုံးသန်းဥ
သန်းဖျ ကျမ်းနီကောင် အဆုံးကျအောင် ဘယ်သူမှ အစိုး
မရ။ ဘယ်သူ့အလိုကိုမှ မလိုက်။ ဘယ်သူ့အကြိုက်ကိုမျှ
မပါ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ချိန်ကျ ဖြစ်၍ ပျက်ချိန်ကျ
ပျက်ကြရသော အနတ္တသဘောတရားချည်း မှန်ပါလျက်
ဤအနတ္တသည် ဘာကြောင့် မထင်ရှားသလဲ။ ဘာကြောင့်
မြင်နိုင်ခဲ့သလဲ၊ ဘာကြောင့် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သလဲ
ဆိုတဲ့အမေး၌ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း ဆိုလိုရင်းတွင် ဖြေဆိုရပါ
လျှင် (အတ္တကာဗာ) အတ္တခံတပ်ကြီးဟာ ကမ္ဘာပေါ်တွင်
လွန်စွာကျော်ကြားနေသော (ဆီးဖရိတ်)စင်္ကာပူခံတပ်ကြီး
တို့ထက် အဆတရာမက သာလွန်၍ ခိုင်လုံ တောင့်တင်း

လှသောကြောင့် အနတ္တမပေါက်နိုင်ဟု ဖြေဆိုလျှင် လွဲလှ
မည်မထင်။

"အတ္တအစ ကမ္ဘာဦးက"

ဤအတ္တအယူမှားကား ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါ
ကာလမှစ၍ မှားခဲ့တာလဲ ဆိုတဲ့အမေးရဲ့အဖြေကို အမြွက်
အကျဉ်းမျှ ဖြေဆိုပါဦးမည်။

(အဖြေကား)ကမ္ဘာတံထွာ ဓမ္မတာအတိုင်း မီး ရေ
လေဆိုတဲ့ကမ္ဘာဖျက်တရား ၃-ပါးတို့တွင် တပါးပါး ဖျက်၍
ပျက်ပြီးလျှင် ထုံးစံအတိုင်း ကမ္ဘာသစ်တည်လာပြန်တဲ့
အခါ ဗောဓိပင်နေရာမှစ၍ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာဘုံဟု
အစဉ်အတိုင်း တည်လာပြန်မြဲ ဓမ္မတာ ဖြစ်လေသည်။

"ဧကစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိ အစ"

ထိုတွင် ရူပ-၁၆ ဘုံ၌ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မ
ပုရောဟိတာ မဟာဗြဟ္မာဟု တပြင်တည်းတည်နေသော
ပဋ္ဌမဈာန် သုံးဘုံတို့တွင် မီးဖျက်တဲ့ကမ္ဘာ၌ အထက်
အဘဿရဘုံမှ အသက်ကုန်ခြင်း ကံကုန်ခြင်းကြောင့်
မဟာဗြဟ္မာဘုံ၌ မဟာဗြဟ္မာကြီးသည် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်
လာသည်။

ထိုမဟာဗြဟ္မာကြီးသည် ရှေးဦးစွာ အဖော်မပါဘဲ တဦးတည်းသာ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ကြာလှမက ကြာမြင့်လာတဲ့အခါ ငြီးငွေ့ခြင်း ပျင်းရိခြင်း လွန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ငါမှတစ်ပါးသော ဗြဟ္မာများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ကောင်းလေစွဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်တဲ့အတိုင်းဘဲ အထက် ဗြဟ္မာဘုံမှ အသက်ကုန်ခြင်း ကံကုန်ခြင်းကြောင့် နောက်ထပ် ဗြဟ္မာတစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်လာပြန်လေသည်။

ထိုအခါ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗြဟ္မာကြီးသည် "ဟော...ငါ၏စိတ်အကြံကြောင့် ဗြဟ္မာတစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်လာသည်"ဟု အထင်ရှိနေသည်။ (ဝါ)အခြောက်တိုက် ကြွားနေသည်။ နောက်မှ ရောက်ရှိလာသော ဗြဟ္မာကလည်း "ငါမဖြစ်ပေါ်လာမီ ဤဗြဟ္မာကြီး ရှိနေနှင့်ပေသည်။ ငါတို့၏အရှင်တည်း။ သူတစ်ပါးတို့သည် နှိပ်စက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ စင်စစ် အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်၏။ အလိုသို့ လိုက်စေတတ်၏။ အစိုးရ၏။ ငါတို့ကို ပြုပြင်တတ်၏။ ငါတို့ကို ဘန်ဆင်းတတ်၏။ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏။ စီရင်တတ်၏။ ဈာန်သမာပတ်၌ လေ့လာ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသောသတ္တဝါတို့ကို ဘန်ဆင်းအပ်ကုန်၏ မဟုတ်မမှန်ဘဲ အထင်အမြင်နှင့်လုပ် ကြံ၍ ယူမှားမိလေသည်။ (ဝါ)မဟုတ်မဟပ် လုပ်ကြံ၍ ပလီလိုက်ပြန်သည်။

မှတ်ချက်။ ။နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗြဟ္မာသည် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်နှင့်သော ဗြဟ္မာက ဘန်ဆင်း၍ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါ။ အမှန်မှာ ကံဘန်ဆင်းတာ ကံစီမံတာ

ကံပြုပြင်တာပါ။ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်တဲ့အကျိုးတရား ဟု သိပါ။

"နောက်မွေး အရင်သေ"

ထိုနောက်မှ ရောက်သော ဗြဟ္မာသည် ရှေးဦးစွာ ရောက်နှင့်သော ဗြဟ္မာကြီးနှင့် သက်တမ်းမတူသော ကြောင့် နောက်မွေး အရင်သေဆိုတဲ့စကားလို အရင် စုတေ၍ လူ့ပြည်မှာ ဖြစ်လာသည်။ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော် လည်း ဗြဟ္မာပြည်က လာသူဖြစ်၍ အိမ်ရာမထောင် ရသေ့ ရဟန်းပြုပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသဖြင့် ဈာန်အဘိညာဏ်ကို ရရှိပြီး မိမိ၏ဖြစ်ရပ်အလုံးစုံကို အဘိညာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုသည်ရှိသော် ဗြဟ္မာကြီး၏စိတ်အကြံဖြစ်တဲ့အတိုင်း မဟာဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်ခဲ့ရသည်ကိုလည်း ကောင်း၊ မဟာဗြဟ္မာကြီး မသေမီ မိမိက အရင်သေပြီး လူ့ပြည်၌ ဖြစ်လာသည်ကိုလည်းကောင်း သိရှိပြီးနောက် ထိုဗြဟ္မာကြီး သေအံ့သောအချိန်ကာလကို အဘိညာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုပြန်ရာ မိမိအဘိညာဏ် နဲ့သောကြောင့် မသိမမြင် နိုင်ဘဲဖြစ်နေရာ ဤဗြဟ္မာကြီးကား ဘောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း မရှိ၊ မအို မသေ အမြဲ နေရ၏။ ငါမှစ၍ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကား ဘောက်ပြန်ပျက် စီးရကုန်၏။ ဤမဟာဗြဟ္မာကြီး စိတ်အလိုအတိုင်း ဖြစ်ကြရကုန်၏ စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း မှားသောအယူကို ယူပြီးလျှင် ထိုရသေ့ တိတ္ထိကြီးသည် လောကြီးကား မြဲ၏။ အခြားသော သတ္တဝါတို့ကား မမြဲဟူသော (ဝါ)အချို့မြဲ၊ အချို့မမြဲ

ဟူသော "ကေစ္စ သဿဒိဋ္ဌိအယူမှား"သည် ထိုအခါကာလ ကစ၍ တလောကလုံး ပျံ့နှံ့သွားလေတော့၏ဟု သုတ် သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော် ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဘုရား ဟောတော် မူချက် ရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲ "အတ္တ"အယူမှား

ဤကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် သတ္တဝါအနန္တတို့ကို ဤ မဟာဗြဟ္မာကြီး ဘန်ဆင်းသည်ဟူသော အယူမှားသည် လူ့ပြည်လောက၌ ကမ္ဘာဦးကပင် တကမ္ဘာလုံး အနှံ့အပြား ပြန့်ပွားခဲ့ရာ နောက်ခေတ်လူတို့လက်ထက်မှာ ဤမဟာ ဗြဟ္မာကြီးသည် သတ္တဝါတို့ကို ဘန်ဆင်းသည့်ကာလ မိမိကိုယ်မှ အစိတ်တစိတ် အနည်းငယ်ကို ယူ၍ သတ္တဝါတို့ ၏ကိုယ်တွင်း၌ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ မီးကျိခဲကြီးမှ ထွက် သော မီးဖွားကဲ့သို့ ဖြစ်သောဗြဟ္မာကြီး၏အစိတ်သည် ဤ သတ္တဝါ၏ကိုယ်တွင်း၌ ရှိသောကြောင့် မြင်ခြင်း၊ ကြား ခြင်း စသော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြီးစေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဗြဟ္မာကြီးသည် လူသတ္တဝါတို့ကို ဖန်ဆင်း၍ ပေးတဲ့အခါမှ သာ အစိတ်ကို ထည့်ပေးသည်။ အခြားတိရစ္ဆာန်တို့ကို ဘန်ဆင်းပေးတဲ့အခါမှာ ဤအစိတ်ကို ထည့်မပေးပေ။ ထို့ ကြောင့် တိရစ္ဆာန်များမှာ လူလောက် အသိအလိမ္မာ မရှိ ဟုယူဆကြ၏။

ဤသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်တွင်း၌ ရှိသော "ဗြဟ္မာကြီး
၏အစိတ်သည် အတ္တမည်၏"ဟု ဤအခါမှစ၍ အတ္တ
အယူမှား ဖြစ်ပေါ် လာသည်။

ဒုတိယမ္ဗိ "ပရမအတ္တ"အယူမှား

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအားဖြင့် ထိုအတ္တ၏
အကြောင်းအရာအလုံးစုံကို သိရှိနားလည်လျှင် ဘယ်သူ
မဆို မြတ်သောဉာဏ်ကို ရ၍ သေသည့်အခြားမဲ့၌ ဤ
လောကကြီးကို ဘန်ဆင်းတတ်သော အတ္တ၏အရင်းမူလ
ဘူတဖြစ်သော (ပရမအတ္တ)ဟူသော မဟာဗြဟ္မာကြီးထံ
ရောက်၍ မအိုမသေဘဲ အမြဲနေရသောနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရ
၏ဟု ဗေဒင်သုံးပုံ၏ အနှစ်ကို စုထားသော ဗေဒန္တသာရ
ကျမ်း၊ ဘဂဝတီကျမ်းတို့၌ အဆိုရှိသည်။

တတိယမ္ဗိ "ဇီဝအတ္တ"အယူမှား

အတ္တတွင် "ဇီဝအတ္တ ပရမအတ္တ"ဟုနှစ်မျိုးရှိရာ ဇီဝ
အတ္တကို ဝါ -အသက်ကောင်ကလေး ကိုယ်တွင်းမှာ ရှိ၏
ဟု ယူမှားသော ဇီဝအတ္တကိုသာ သာသနာပအခါ အယူ
အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော တိတ္ထိတို့သည် အမျိုး
မျိုး ကြံဆ၍ ယူမှားကုန်၏။ ဘယ်လိုများ ယူမှားကြပါ
သလဲ ဆိုတဲ့အမေး၌ မျက်စိ၊ နားစသော အင်္ဂါ ခြေလက်

နှင့်တကွ ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးသည် အတ္တ၏တည်ရာမှီရာ နေရာအိမ်ကြီးပေတည်း။ အဆိုပါ ဇီဝအတ္တသည် ထိုခန္ဓာ အိမ်၌ တည်လျက် အမျိုးမျိုးသောအမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ် စီမံ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကိုလည်း ခံစား၏ဟုယူမှား မိလေ၏။

အချို့က ဤအတ္တကောင်သည် နှလုံးအိမ်၌ တည် နေ၏။ ပရမာဏုမြူလောက်သာ ရှိ၍ အလွန်သေးငယ် ၏ဟု ယူဆကြ၏။ အချို့က သားမြီးဖျားကို အစိတ်တရာ စိတ်၍ တစိတ်မျှလောက်သာ ရှိ၏ဟုယူဆကြ၏။

အချို့က ဤအတ္တသည် ခန္ဓာကိုယ်ပမာဏရှိ၍ ခန္ဓာ ကိုယ် ကြီးလျှင် အတ္တကြီး၏။ ခန္ဓာကိုယ် ငယ်လျှင် အတ္တ ငယ်၏ဟုယူဆကြ၏။

အချို့က အတ္တသည် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း ထွက်ဝင် သွားလာခြင်းကို ပြုနိုင်၏။ လိပ်ပြာကဲ့သို့ ပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ထိုအသက်လိပ် ပြာအတ္တခေါ်သော အကောင်ကလေးသည် လူများကဲ့သို့ လှတဲလိပ်ပြာ၊ မလှတဲလိပ်ပြာဟု နှစ်မျိုးရှိ သည်။ ထို့ကြောင့် နတ်များက လိပ်ပြာလှသူကို ကောက် ယူတတ်ကြသည်။ လိပ်ပြာစင်သည်ခေါ်သည် စသည်ဖြင့် ယခုအချိန်ထိ အချို့အရပ်ဒေသတို့မှာ အချို့လူများ ယူမှား နေကြတုန်းပင် ဖြစ်၏။

စင်စစ်မှာ ခန္ဓာကိုယ် အတွင်း၌ အတ္တကောင် အသက်ကောင် လိပ်ပြာကောင်ရယ်လို့ တမျိုးသီးခြား

မရှိတော့ပါ။ အယူအဆမှားခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။ အမှန်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ခေါ်တဲ့ရုပ်တရားနှင့်၊ စိတ်စေတသိက် ခေါ်တဲ့နာမ်တရား အကျဉ်းအားဖြင့် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါး၊ ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးသာရှိပါသည်ဟု အသိမှန်သိ၊ အမြင်မှန် မြင်၍ အယူမှန်ကိုသာ ယူကြပါလေ။

"ဘာသာဝါဒ ဇီဝအတ္တအမျိုးမျိုး"

ဤလိုဤပုံ ကမ္ဘာဦးက ဤမဟာဗြဟ္မာကြီးကို ပရမအတ္တ ထာဝရဘုရားဟု မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံ ကြံဆ၍ ယူမှားခဲ့ရာမှစ၍ ကာလကြာညောင်း၍ နှောင်းလာတဲ့ နောက်ခေတ်အဆက်ဆက်တို့မှာ ဘာသာဝါဒအမျိုးမျိုး ကွဲပြားလာကြပြီး ဤပရမအတ္တကိုပင် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့က (ဤသွားရ ပရမီသွားရအာဟွာ)အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပသီလူမျိုးတို့က (ခိုဒါ)ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သိုးဆောင်းလူမျိုးတို့က (ဤဒင်ဆိုး)၊ အာရဗီလူမျိုးတို့က (အလ္လာဘတ်) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့က (ဆိုးလ်) (ဂေါ်ဒ်)ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗမာလူမျိုးတို့က (ဇီဝ) အသက်ဟူ၍ လည်းကောင်း အမျိုးမျိုး ယူမှားကြလေသည်။

"အတ္တဒိဋ္ဌိ နှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ"

(ဧကောအတ္တာနာမ အတ္တိ၊ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿ တော ဣတိ ဘူတတော ထိရတော ပညာပေတိ)ဟူသော ပုဂ္ဂလပညတ်အဋ္ဌကထာ တိကနိဒ္ဒေသနှင့်အညီ-

၁။ အတ္တဒိဋ္ဌိဆိုသည်မှာ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အတ္တ၊ ပရမအတ္တ၊ ဇီဝအတ္တသည် အဟုတ်အမှန် ကေန်မရှိပါဘဲလျက် အဟုတ်အမှန် ကေန်ရှိ၏ဟု ယုံယုံကြည်ကြည် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ယုံကြည်၍ ယူမှားထားသည်ကို အတ္တဒိဋ္ဌိဟုဆိုသည်။

ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိ အယူမှားရှိနေလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ ခုခံကာ ကွယ်နေ၍ အနတ္တဉာဏ်အမြင်ကို မရသောကြောင့် သောတပတ္တိမဂ်သို့ မရသောကြောင့် သောတပတ္တိမဂ်သို့ မရောက်နိုင်ပေ။ သောတပတ္တိမဂ်ကို တားမြစ်ထားသော တရားဆိုးပေတည်း။

(ပုဂ္ဂလောတိ အတ္တာသတ္တော ဇီဝေါ) ဟူသော ကထာဝတ္ထု ပဏ္ဏာသ ကလျာဏဝဂ်နှင့်အညီ-

၂။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုသည်မှာ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေသော အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကိုပင် ငါ့ကိုယ် အတ္တဟုယုံယုံကြည်ကြည် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ယုံကြည်၍ ယူမှားထားသည်ကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုသည်။ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိအယူမှား ရှိနေလျှင်လည်း ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ခုခံကာကွယ်နေ၍ အနတ္တဉာဏ်အမြင်မှန်

ကို မရသောကြောင့် ဝါ -အနတ္တာနုပဿနာရှုခြင်း၏ မပြီးခြင်းကြောင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မပယ်၍ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ မရောက်နိုင်ပေ။ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိသည် သောတာပတ္တိမဂ်ကို တားမြစ်ထား သောတရားဆိုးတစ်မျိုးပင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ (ရူပံ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါ ရေ ဝိညာဏံ အတ္တဘော သမနုပဿတိ) ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တပါးပါးကိုဖြစ်စေ ငါ ငါ၏ကိုယ်ဟူသည် ဧကန်အမှန် ရှိ၏ ဟုယူမှားလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ ထိုသို့မဟုတ် ငါ - ငါ၏ကိုယ်ဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ ပညတ်မျှသာ ရှိ၏။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားကို စွဲ၍ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းမျှသာဟု အယူမှန်လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဟုအသက်ထက်ဆုံး သိလေမှတ်လေ။

သို့ရာတွင် ဤသက္ကာယဒိဋ္ဌိ (တာသဗ္ဗာပိ မဂ္ဂါ ဝရဏာ န သဂ္ဂါဝရဏာ၊ တသ္မိံ သတိပိစ ဘဂဝါမိ ကမ္မာနံ သိဇ္ဈနတော မဂ္ဂါ ဝရဏာ န သဂ္ဂါဝရဏာ)ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ဖွင့်ပြကြသောကြောင့် မဂ်ကိုသာ တားမြစ်သည်။ နတ်ရွာသုဂတိကိုတော့ မတားမြစ်။ ဝါ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေသော်လည်း သောတာပတ္တိမဂ်ကိုသာ မရနိုင်တာပါ ။ နတ်ရွာသုဂတိကိုတော့ ရနိုင်ရောက်နိုင်ပါသည်ဟု သိလေ။

"သံမဏိခံတပ်နှင့်သံမဏိပုဆိန်"

အဆိုပါအတ္တ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိသံမဏိခံတပ်ကြီးတို့ကို အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်မှန် သံမဏိပုဆိန်(ပေါက်ဆိန်)ကြီးဖြင့် ဝက်ဝက်ကွဲအောင် ဖောက်ခွဲ၍ အတ္တဒိဋ္ဌိ-သက္ကာယဒိဋ္ဌိအယူမှား ကုန်စင်လျှင် အနတ္တဉာဏ်အမြင်ကို ရ၍ ၎င်းဉာဏ်အမြင်ဖြင့်ပင် မဂ်ဝင်ဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်သည်ဟု သိလေ မှတ်လေ။

"အနတ္တသာ အမှန်ပါ"

အနတ္တဆိုတဲ့ပုဒ်ကို န-အတ္တဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ န-အတ္တာ အနတ္တာဟုဝိဂြိုဟ်ပြု။ ။အတ္တာ-ကမ္ဘာဦးက တိတ္ထိရသေ့ကြီးတို့သည် သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာအတွင်းသားထဲမှာ အတ္တကောင်၊ အသက်ကောင်၊ ဇီဝကောင်၊ လိပ်ပြာကောင် ရှိသည်ဟု ယူမှားကြသောအတ္တသည် န-မဟုတ်၊ အနတ္တာ-အတ္တမဟုတ်။

ကမ္ဘာဦးက တိတ္ထိရသေ့တို့ မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံ၍ ယူဆကြသော အတ္တ-မဟုတ်၊ အတ္တမရှိ၊ အတ္တရှိတယ်ဆိုတာ လုံးဝမမှန်၊ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး ယုတ်ယုတ် မြတ်မြတ် ကြီးကြီးငယ်ငယ် ဘာကောင်ဘဲဖြစ်ဖြစ် ဝေါကာရသုံးပါးတို့တွင် "ဧကဝေါကာရ" ခေါ်သော အသညသတ်

ဘုံမှာဆိုလျှင် ရုပ်သက်သက်၊ ဒါလဲအတ္တမဟုတ် အနတ္တ သာဟုတ်၏။ စတုဝေါကာရခေါ်သော အရူပလေးဘုံမှာဆို လျှင် နာမ်သက်သက်၊ ဒါလဲ အတ္တမဟုတ် အနတ္တသာ ဟုတ်၏။ ပဉ္စဝေါကာရခေါ်သော ကျန် ၂၆ ဘုံတို့မှာ ဆိုလျှင် တကိုယ်လုံး တကောင်လုံးကြီးက ရုပ်သက်သက်၊ မိမိတို့နှင့်သင့်တန်ရုံသိရှိကြတဲ့ စိတ်စေတသိက်တို့က နာမ် သက်သက်၊ ဒါလဲ အတ္တမဟုတ်၊ အနတ္တသာ ဟုတ်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘုံဘဝတို့မှာ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိသေနေ့ကျအောင် ဥပါဒ် ဌီ ဘင် အစဉ်မပြတ် စပ်ကာ စပ်ကာ ထပ်ကာထပ်ကာ ဖြစ်ပျက်မနား မျက်တောင် တခတ်စာလောက်မျှ ချမ်းသာမရ၊ ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရတဲ့ ဒုက္ခတရား၊ မျက်တောင်တခတ်စာမျှ အစိုးမရ အလိုသို့ မလိုက်၊ အကြိုက်သို့မပါ၊ ဘာတခုမျှ အနှစ်အသား မရှိတဲ့ အနတ္တတရားဟု အသိမှန်သိ အမြင်မှန် မြင်၍ အယူမှန် ကိုသာ ယူနိုင်ကြပါစေတည်း။

အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌနေ။(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ)

အသာရကဋ္ဌနေ၊ ဘာတခုမှ အနှစ်သာရ မရှိသော သဘော ဟူသောအနက်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ် အနတ္တသာဟုတ် ၏။ (ဤကား-အနက်)

ထို့ကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာက သတ္တဝါ တို့၏ ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲမှာ ဗြဟ္မာကြီးထည့်ပေးလိုက်တဲ့ အတ္တ ခေါ်တဲ့အနှစ်အသား ရှိတယ်လို့ တိတ္ထိကြံဆ၍ ယူကြသော

အတ္တခေါ်သောအနှစ်အသား တမျိုးသီးခြား မရှိတော့သော
ကြောင့် အတ္တမရှိ၊ အတ္တမဟုတ်၊ နာမ် ရုပ် အနတ္တသာ
ဟုတ်မှန်သည်ဟုဘုရားဟောတော်မူသည်ကို ဘုရား
ရှင်အလိုတော်ကို သိ၊ ဘုရားရှင်အဘော်ကို ရိပ်စားမိကြ
တဲ့အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကလဲ အောက်ပါအတိုင်း ထောက်ခံ
ဖွင့်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ဖွင့်ပြတဲ့သာဓကကား

(အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌနောတိ အတ္တာ နိဝါသီ
ကာရကော ဝေဒကော သယံဝတီတိ၊ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတဿ
အတ္တသာရဿ အဘာဝေန အနတ္တာ)ဟု ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ
အဋ္ဌကထာ လက္ခဏတ္တိကနိဒ္ဒေသ ဆဋ္ဌမူ-၁၃၁ ၌ ဖွင့်ပြခဲ့
လေသည်။

(အနတ္တာအသာရကဋ္ဌနောတိ) အနတ္တာ အသာရ
ကဋ္ဌနေ ဟူသည်ကား၊ နိဝါသီ၊ အိမ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော။ ကာရ
ကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော။ ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သော။
သယံဝသီ၊ မိမိအလိုသို့လိုက် စေနိုင်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တ
ကောင်သည်။ အတ္တိ၊ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ ရှိ၏။
ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိကပ္ပိတဿ၊ တိတ္ထိဆရာကြီးတို့သည်
မဟုတ်မမှန်လုပ်၍ ယူဆအပ်သော။ အတ္တသာရဿ၊ အတ္တ
တည်းဟူသော အနှစ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ (ဤကားအနက်)

တနည်းမှာ - အနှစ်မရှိသည်၏အနက်ကြောင့်သာ အနတ္တ မည်သည် မဟုတ်သေး။ အတ္တသာရ နိစ္စသာရ ဝိရဟိတတ္တာ အနတ္တာတိ ဧကေ"အရ အတ္တအနှစ် နိစ္စအနှစ်မှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနတ္တမည်၏ဟု ဧကေဆရာတို့ ဆိုကုန်သေး၏ဟုဆိုလို၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ပါဠိတော်မှာ အနတ္တာ အသာရကဋေန လို့ ဘုရားဟောတော်မူတာ သတ္တဝါတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ အိမ်ပိုင်ရှင်ကြီးပမာ အမြဲနေတဲ့ "နိဝါသီ" အတ္တမျိုးလဲမရှိ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သော "ကာရက" အတ္တမျိုးလဲမရှိ၊ အကောင်းအဆိုးကို ခံစားတတ်သော "ဝေဒက" အတ္တမျိုးလဲ မရှိ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သော "သယံဝသီ" အတ္တမျိုးလဲ မရှိ၊ ဘာအတ္တမျိုးမှ မရှိ။ ဤလို ဤပုံ နိဝါသီ အတ္တစသော အနှစ်အသားဟူက မြူမှုမရှိ၊ ဘာမဆို အလို ဆိုတဲ့နာမ်တရား၊ အလုပ်ဆိုတဲ့-ရုပ်တရား၊ ဤနာမ်ရုပ် နှစ်ပါးသာ ရှိသည်။ ဤနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးသည် လည်း ကံအားလျော်စွာ တခုတခုသောဘဝ၊ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိသေနေကျအောင်(အဝိစိမနုသဗ္ဗန္ဓော နဒီသောတောဝပဝတ္တတိ)နှင့်အညီ မြစ်ချောင်းတွင်းရှိ ရေပမာ လျင်စွာ လျင်စွာ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍ လျင်စွာ လျင်စွာ ပျက်ရသောကြောင့် မျက်တောင် တခတ်စာမျှ မခိုင်မြဲနိုင်သော အနိစ္စသာ၊ ဖြစ်ပျက်မစဲ တသဲသဲ နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ဒုက္ခသာ။ ဤလိုဤပုံ ဖြစ်ပျက်သည်တို့ကို မဖြစ်မပျက်ရအောင် အစိုးမရ၊ အလိုသို့မလိုက်၊ အကြိုက်သို့မပါ သူ့ဓမ္မတာသဘော

အတိုင်းသာ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ ရှိသောကြောင့် အနတ္တသာ ဟုတ်မှန်၏ဟု အသိမှန် အမြင်မှန် အယူမှန်ကို ယူကြပါ လေဟုဆိုလိုပေသည်။

ထို့ထက် သေချာရန် လူတယောက်၏ တကိုယ်လုံး တကောင်လုံးကြီးထဲမှာ အဆိုပါ ဗြဟ္မာကြီး ထည့်ပေး လိုက်တဲ့အတ္တကောင်၊ အသက်ကောင်၊ လိပ်ပြာကောင်၊ တမျိုးမျိုးရှိနေတယ် ထင်လျှင် ထိုလူဆိုတဲ့တကောင်လုံး မှာ ခြေဖျားက ဆံဖျား၊ ဆံဖျားက ခြေဖျားကျအောင်၊ ပညာမျက်စိနှင့်ကြည့်၍ ရှာပါ။ ရှာတဲ့အခါ အလွတ် မရှိပါနှင့်။ ဘုရား ဟောထားတဲ့ပါဠိတော်ကို လက်ကိုင် ထား၍ ရှာပါလေ။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ အတ္တရှိက တွေ့ရမည်။ မရှိက တွေ့မည် မဟုတ်ပေ။

ဘုရားဟောတဲ့ပါဠိတော်ကား

အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ - ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော မသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စံ ဝက္ကံ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပာသံ အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္တလုဂံ ပိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗေဇ္ဇာ လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ အဿု ဝသာ ခေဠော သဃံာ ဣကာ လသိကာ မုတ္တန္တိ။ (ဤကား ဘုရားဟောပါဠိတော်)

ဘာသာပြန်ကား...ငါ၏ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး တကိုယ်လုံး၊
တကောင်လုံးကြီး၌ ဆံပင်၊ မွှေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်
သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုး
တွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျင်း၊
အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦး
ဏှောက်၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊
မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်။

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ၃၂ စု ၃၂ ခုတို့သည် ငါ ၏ခန္ဓာ
ကိုယ်၌ သူ့နေရာနှင့်သူ အသီးသီး ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။
ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ၃၂ စု ၃၂ ခုထဲမှာ အတ္တဟူက မြူမှု
မပါတကား။

ဤဆံပင်တစု မွှေးညှင်းတစု စသည်ဖြင့် ၃၂ စုထဲ
မှာ အတ္တကို ရှာ၊ အတ္တမပါ၊ အတ္တမရှိ၊ ဘယ်မလဲအတ္တ၊
မကျေနပ်က ထပ်၍ ရှာပါ။ လုံးဝ အတ္တမတွေ့ အတ္တမရှိ၊
ဒါဖြင့်ရင် ကမ္ဘာဦးက ဗြဟ္မာ ထည့်ပေးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့
အတ္တဟာ ဘယ်ဒေါင့်ကြားမှာ ကပ်နေသလဲ၊ ထပ်၍ စေ့စေ့
စပ်စပ် ရှာစမ်းပါဦး။ မရှာတတ်လို့ မတွေ့တာလား။ ရှိကို
မရှိလို့ မတွေ့တာလား။ ရှိကို မရှိလို့ မတွေ့တာပါ။ ဒါ
ဖြင့်ရင် ဗြဟ္မာ ထည့်ပေးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အတ္တဆိုတာ
မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံတဲ့စကား ဆိုတာ ထင်ရှားနေပြီ
မဟုတ်လား။ စောဒက တက်လိုပါသေးလား၊ သို့မဟုတ်
(ကျားချင်ကျား) မီးယပ်လို့ဘဲ ငြင်းလိုပါသေးလား၊ အတ္တ
အမှား ဤတွင် ပယ်ထား။

ရုပ်နာမ် ၂ ပါး အနတ္တတရား

အဆိုပါ ၃၂ စုက "ရုပ်တရား"၊ ထိုရုပ်တို့တွင် ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီ၍ဖြစ်တဲ့စိတ်-စေတသိက်တို့က "နာမ် တရား"၊ ဘယ်မလဲ အတ္တ။ ဤရုပ်နာမ်က အပို၊ အတ္တ ဆိုစရာ လုံးဝမရှိပါ။ ဤရုပ်နာမ် နှစ်ပါးတို့ကိုသာ ပညတ် အားဖြင့် သူ-ငါ -ယောက်ျား-မိန်းမ-စသည်ကား လုံးဝ မရှိပါ။ ပညတ်မျှသာ၊ အမှန်မှာ အတ္တမဟုတ်ပါ။ ရုပ်နာမ် အနတ္တသာ အသိမှန်-အမြင်မှန် အယူမှန်ကိုသာ ယူပါ။

ခန္ဓာငါးပါး အနတ္တတရား

တဘန်၊ အဆိုပါရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့တွင် ရုပ်က (ရူပ က္ခန္ဓာ)၊ နာမ်တရားတို့တွင် စေတသိက် နာမ်ခေါ်သော ဝေဒနာက(ဝေဒနာက္ခန္ဓာ)၊ သညာက(သညာက္ခန္ဓာ)၊ ဝေ ဒနာ-သညာမှကြွင်းသောစေ တသိက်ငါးဆယ်က (သင်္ခါရ က္ခန္ဓာ)၊ စိတ်နာမ်က (ဝိညာဏက္ခန္ဓာ) ခန္ဓာငါးပါးပါ တ ကား။ ဤခန္ဓာငါးပါးကအပို အတ္တလို့ဆိုစရာ လုံးဝ မရှိ၊ ဘယ်မလဲ အတ္တ။ ဤခန္ဓာငါးပါးကိုသာ ပညတ်အားဖြင့် သူ-ငါ -ယောက်ျား-မိန်းမ စသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုရ၏။ ထိုသို့ ဆိုစေကာ သူ ငါ ယောက်ျား မိန်းမ စသည်ကား လုံးဝ မရှိပါ။ ပညတ်မျှသာ အမှန်မှာ အတ္တမဟုတ်ပါ။ ခန္ဓာငါးပါး အနတ္တတရားသာဟု မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ အသိမှန် သိ-အမြင်မှန်မြင်၍ အယူမှန်ကိုသာယူပါ။

လက္ခဏာရေး သုံးပါး

အဆိုပါ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသည်လည်း မသိအပ်သော အစရှိသော အနုမတဂ္ဂသံသရာတခွင် ခန္ဓာအစဉ်မှ နိဗ္ဗာန်ရ သည်ဘဝတိုင်အောင် ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ရာ-ဖြစ်ရာ ဘုံ ဘဝတို့မှာ တခုတခုသောဘဝ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိသေနေ့ သို့ကျအောင် ဥပါဒ်-ဋီ-ဘင်အစဉ်မပြတ် ဝါ -ဖြစ်ဆိုတဲ့ (ဥပါဒ်)၊ ရင့်ဆိုတဲ့(ဋီ)၊ ပျက်ဆိုတဲ့(ဘင်)၊ ဝါ - ဖြစ်လိုက် ရင့်လိုက် ပျက်လိုက်။ ဝါ -ဖြစ်ချေ ရင့်ချေ ပျက်ချေ။ ဝါ - ဖြစ်တုံ ရင့်တုံ ပျက်တုံ၊ ဖြစ်တရား ပျက်တရား ဖြစ်သမား ပျက်သမား၊ ဖြစ်ပျက်မနားတဲ့တရားတွေ ဖြစ်၍ မမြဲတဲ့ အနိစ္စတရား၊ ဆင်းရဲနိပ်စက်တဲ့ဒုက္ခတရား၊ အစိုးမရ အလို သို့ မလိုက် အကြိုက်သို့ မပါစေနိုင်တဲ့အနတ္တတရားဟု အသိမှန်သိ အမြင်မှန်မြင်၍ အယူမှန်ကိုသာ ယူပါ။

ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ ၂ ပါး၊ အနတ္တတရား

တဘန်-အဆိုပါ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့တွင် တဏှာမှ တပါးသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့သည် ဖြစ်ရာ-ဖြစ်ရာ ဘုံဘဝ တို့မှာ ပဋိသန္ဓေမှစုတိ သေနေ့ကျအောင် ဆင်းရဲတာ မှန်လှ သောကြောင့် (ဒုက္ခသစ္စာ)၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ တဘန်-တဘန် ဖြစ်လို ဖြစ်ချင်နေတဲ့တဏှာသည်ကား ဖြစ်လိုလျှင် ဖြစ် ပြန်တော့မှာ ဖြစ်ပြန်လျှင် ဖြစ်ရာဘုံဘဝတို့မှာ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်း စသောဆင်းရဲ

ပေါင်းချုပ် ဒုက္ခဟူသမျှ အသင်္ချေ အနန္တတို့ကို ဖြစ်စေ
တော့မှ မှန်လှပါသောကြောင့် (သမုဒယသစ္စာ)၊ ဤဒုက္ခ-
သမုဒယသစ္စာက အပို အတ္တဆိုစရာ လုံးဝမရှိ၊ ဤဒုက္ခ-
သမုဒယသစ္စာနှစ်ပါးထဲမှာ အတ္တကိုရှာ အတ္တမရှိ၊ လုံးဝ
မရှိ၊ ဘယ်မလဲ အတ္တ၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ တဏှာ
ကြောင့် ခန္ဓာဖြစ်ပျက် မွေး သေ သံသရာရည်၍ နေကြ
တာ အနတ္တတရားသာဟု အသိမှန်သိ-အမြင်မှန်မြင်၍
အယူမှန်ကို သာ ယူပါ။

ရွှေယုန်နှင့်ရွှေကျား သက်ကယ်ရိတ်သွား ယုံတမ်းစကား

ဤလိုဆိုလျှင် ဤအတ္တဆိုသောစကားသည် (ရွှေ
ယုန်နှင့်ရွှေကျား သက်ကယ်ရိတ်သွား) ဆိုသကဲ့သို့၎င်း၊
(ယုန်ချိုလိပ်မွှေး၊ ပုဇွန်သွေး၊ ခွေးလေးတောင်ပံဖြူ) ဆိုသ
ကဲ့သို့၎င်း၊ အဆိုသာရှိ၍ နဂို မရှိတဲ့ယုံတမ်းစကား ဖြစ်နေ
ပြီ မဟုတ်လား။ အတ္တကား ပညတ်၊ အဟုတ်မရှိတဲ့
တရား။ အနတ္တကား ပရမတ်၊ အဟုတ်ရှိတဲ့တရား၊ (မရှိ
တာကို အသာနေ၊ ရှိတာကို ရှာဖွေ)ဆိုတဲ့အတိုင်း မရှိတဲ့
အတ္တကို စိတ်ပင်ပန်း ကိုယ်ပင်ပန်းခံ၍ ရှာဖွေမနေပါနှင့်။
အဟုတ်ရှိ တကယ်ရှိ မုချရှိတဲ့အနတ္တကိုသာ တရားရှာ
ကိုယ်မှာ ဆိုတဲ့အတိုင်း မိမိခန္ဓာမှာ ပညတ်မျက်စိ၊ ဉာဏ်
မျက်စိ၊ ဝိပဿနာမျက်စိ၌ သမာဓိမျက်မှန်၊ သမာဓိ
မှန်ပြောင်း ကောင်းကောင်း တပ်ဆင်၍ ခန္ဓာအတွင်းသား

ထဲမှာ တဖွားဖွား ဖြစ်ပျက်နေကြတဲ့ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် အဆက်ဆက်တို့အပေါ်မှာ (ကုလ္လမထေရ်)စသည်တို့ကဲ့သို့ ဝိပဿနာ ဉာဏ် အမြင်မှန်ဖြင့် အနတ္တကို မတွေ့ တွေ့အောင် ရှာ၍ ရှေးဦးစွာ သောတာပတ္တိမဂ် အပါယ်လွတ်တရားရ၊ နောက်အခါ အရဟတ္တမဂ် မွေးသေလွတ်တဲ့ တရားကို ရ၍ နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်းပြီး ငြိမ်းနိုင်ကြပါစေသတည်း။

အနတ္တထင် နိဗ္ဗာန်မြင်

အနတ္တလက္ခဏေ ဒိဋ္ဌဓါ နိဗ္ဗာနံ ဒိဋ္ဌံ နာမဟောတိ။
(နဝကဂုံတ္ထရဋီကာ)

အသစ်အသစ်ဖြစ်၍ မငြိမ်းအေးသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အနတ္တအချက်ကို ကောင်းစွာ မြင်သည်ရှိသော် ထိုရုပ်နာမ်အနတ္တနှင့်ဖြောင့်ဖြောင့်တဲတဲ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသစ်မဖြစ်ဘဲငြိမ်း အေးနေသောနိဗ္ဗာန် အနတ္တကိုလည်း မြင်လာပါလျှင် မဂ်ဝင်ဖိုလ်ပေါက် နိဗ္ဗာန်ရောက်မည်မှာ မလွဲသာမရှောင်သာ မြေကြီးလက်ခတ် ပမာတည်း။

အနတ္တထင် သစ္စာမြင်

အနတ္တထင်လျှင် ဘာကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သလဲ ဆိုတဲ့အမေး၌ (တသ္မိံ ဟိ သတိံ သစ္စသမ္ပဋိဝေဓော ဣဇ္ဈတိ နာသတိံ)။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအနတ္တလက္ခဏာ ထင်ခြင်းသည်။ သတိံ၊ ရှိသော်။ သစ္စသမ္ပဋိဝေဓော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ခြင်းသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံလေတော့၏။ အသတိံ၊ အနတ္တလက္ခဏာ ထင်ခြင်းမရှိသော်။ သစ္စသမ္ပဋိဝေဓော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်ပေ။ (ဤကား အနက်)

အဓိပ္ပါယ်...အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းစွာ ထင်မြင်ခြင်းရှိပါလျှင် သစ္စာလေးပါးကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးစီး ပြည့်စုံတော့၏။ အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းစွာ ထင်ခြင်းမရှိပါမူကား သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကိစ္စ မပြီးမပြည့်စုံနိုင်ဟု ဆိုသောကြောင့် အနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းကောင်းလှလှထင်၍ ရှေးဦးစွာ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာသိ-သစ္စာ မြင်တဲ့ခါ အပါယ်လွတ်တရားရ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ် လေးကြိမ်မြောက် သစ္စာသိ-သစ္စာမြင်တဲ့ခါ မွေးသေလွတ် အရဟတ္တဖိုလ် တရားရပြီး နိဗ္ဗာန်ယူသိမ်း၍ အငြိမ်းကြီးငြိမ်း အအေးကြီး အေးနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။

အနတ္တမြင်မှ နိဗ္ဗာန်ဝင်

အနတ္တမြင်မှ နိဗ္ဗာန်ဝင်-ဆိုသည်မှာ အနတ္တလက္ခဏာကို ကောင်းကောင်း လှလှ ထင်မြင်မှသာ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကုန်စင်၍ ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာ အပါယ်လေးပါး ခန္ဓာတို့၏တဘန်အသစ် မဖြစ်ရာ နိရောဓသစ္စာ သောတာပတ္တိမဂ်ခေါ်သော ပဌမနိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်လေတော့သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

အနတ္တလက္ခဏာ ထင်မြင်ဘို့ရာမှာလဲဘဲ

(နာနာဓာတုယော ဝိနိဗ္ဗုဒ္ဓိတွာ ဃန နိဗ္ဗောဂေ ဂတေ အနတ္တလက္ခဏံ ယထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ) ဟု ဆိုသောကြောင့် မိမိသူတပါး သန္တာန်တို့၌ ထင်ရှားရှိနေသော ဆံပင်အစ ဦးကျောက် အဆုံးရှိသော ပထဝီဓာတ် ၂၀။ သည်းခြေအစ ကျင်ငယ်အဆုံးရှိ သော အာပေါဓာတ် ၁၂ ပါး။ သန္တပုန-အစ ပါ စက-အဆုံးရှိသော တေဇောဓာတ် ၄ ပါး။ ဥဒ္ဓင်္ဂမ-အစ အဿာသ ပဿာသအဆုံးရှိသော ဝါယောဓာတ် ၆ ပါး။ ဤ ၄၂ ပါးသော ဓာတ်ကြီးတို့ကို အသီးအသီး ဝက်ဝက်ကွဲအောင် အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ဖြစ်သွားအောင် မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ကြေပျက်သွားအောင် သတိနှင့်မကွာ ပညာနှင့်မကင်း အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်းဟူသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် ဖောက်ခွဲ၍ တလုံးတည်း တခဲတည်းဟု မှတ်ထင်နေရ

သော(ဃန)အခဲ ကြေပျက်အောင် ပြုသည်ရှိသော်
အနတ္တတ လက္ခဏာသည် မဘောက်မပြန်
ဟုတ်မှန်တဲ့အတိုင်း ထင် လာ-
မြင်လာတော့သည်ဟုဆိုသည်။ ဤလို ဤပုံ ရုပ်နာမ်
အနတ္တကို မြင်လျှင် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် နိဗ္ဗာန် အနတ္တ
ကိုလည်း မြင်၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဝင်နိုင်
တော့သည်ဟုဆိုလိုသည်။

အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ

ထိုထိုကျမ်းဂန်တို့၌ အဆိုပါရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့သည်
နိစ္စ သုခ အတ္တတရားများ လားလားမှမဟုတ် မဖြစ်ကြပဲ
အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ တရားတို့သာ မုချကေန် စင်စစ်
မှန်သောတရားတည်းဟု ဖွင့်ပြထားကြသည်မှာ အောက်ပါ
အတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

သဗေဒ္ဓသင်္ခါရာ-ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌနေ အနိစ္စာဝေ-ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း ပဋိပိဋနဋ္ဌနေ ဒုက္ခာဝေ-ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း အဝသဝတ္တနဋ္ဌနေ အနတ္တာဝေ-ဟူ၍၎င်း၊

သဗေဒ္ဓသင်္ခါရာ-ဟုတွာ အဘာဝတော အနိစ္စနာမ-
ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း အဘိဏှသမ္ပိဋနတော ဒုက္ခနာမ-ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း အဝသဝတ္တနတော အနတ္တာနာမ-ဟူ၍၎င်း၊

သဗေဋ္ဌသင်္ခါရာ-ခယဋ္ဌနေ အနိစ္စာ-ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း ဘယဋ္ဌနေ ဒုက္ခာ-ဟူ၍၎င်း၊

၎င်း အသာရကဋ္ဌနေ အနတ္တာ-ဟူ၍၎င်း၊

၁။ နိစ္စသာရ သုခသာရ အတ္တသာရ အဘာဝတော အနတ္တာ
နာမ ဟောတိ။

၂။ အနိဿရတ္တာ အသာမိကတ္တာ သာရဝိရဟိတတ္တာ
အနတ္တာ နာမ ဟောတိ။

၁။ နိစ္စသာရ သုခသာရ အတ္တသာရ အဘာဝတော၊ ခိုင်မြဲ
တဲနိစ္စအနှစ်၊ ချမ်းသာတဲသုခအနှစ်၊ အစိုးရအလိုသို့ လိုက်
တဲအတ္တအနှစ်အသား မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင်း။ အန
တ္တာနာမ၊ အတ္တမမည် အနတ္တ သာမည်သည်။ ဟောတိ။
မုချစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်၏။

၂။ အနိဿရတ္တာ၊ မည်သူမှ အစိုးမရ အစိုးမပိုင် သော
ကြောင့်၎င်း။ အသာမိကတ္တာ၊ စိုးပိုင်သူမရှိသောကြောင့်
၎င်း။ သာရဝိရဟိတတ္တာ၊ အနှစ်သာရမှ ကင်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ ၊ ဤခန္ဓာကြီးဟာ ရစရာ-ယူစရာ
အနှစ်မပါ၊ အနှစ်မရှိသော ငှက်ပျောတုံး လက်ပံတုံး ပမာ။
ဝါ ၊ ငှက်ပျောတုံး လက်ပံတုံးနှင့်အတူတူ ဘာမှရ စရာ
ယူစရာ နှစ်သက်စုံမက်စရာ အနှစ်အသားဟူ၍ မြူမှု မရှိ

လုံးလုံး ဆိတ်သုဉ်း၍နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတ္တမဟုတ် အနတ္တ စင်စစ် ကေန့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ။ မုချမသွေ ဖြစ်တော့လေ၏ဟူ၍သာ၊ ဝါ ၊ အတ္တမဟုတ် အတ္တမရှိ အတ္တမပါ အနတ္တဟူ၍သာ စိတ်နုလုံးကို ဒုန်းဒုန်း ချ၍ သေနေကျအောင် အသိမှန်သိ အမြင်မှန်မြင်၍ အယူမှန်ကို ယူကြပါလေ။ ဝါ ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အယူမှားကို ပယ်ရှားကြပါလေ။ ဝါ ၊ စွန့်လွှတ်ကြပါလေ။ ဝါ။ လက်လွှတ်ကြပါလေ။ ဝါ ၊ ပယ်စွန့်ကြပါလေ။ ဝါ ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်၍ အပါယ်လွတ်တရားကို ရအောင် ယူကြပါလေ။ ဝါ ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ကြပါလေ ဟူလိုသော်...

(မှတ်ချက်)ထိုတွင် အတ္တဒိဋ္ဌိအယူမှားကို ဘာသာခြားတို့ အယူများကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အယူနည်းကြ၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုကား ဘာသာခြားတို့ရော ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ပါ ယူမှားမိတတ်ကြကုန်၏။ ကြီးကြီးမားမား သတိထားကြလေ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ် အကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပါယ်

ချစ်သားတို့...သင်တို့တစ်ကိုယ်လုံး တကောင်လုံး ကြီး၌ ဖောက်ပြန်တဲ့အစု"ရူပက္ခန္ဓာ"၊ ခံစားတဲ့အစု"ဝေဒနာက္ခန္ဓာ"၊ မှတ်သားတဲ့အစု"သညာက္ခန္ဓာ"၊ ပြုပြင်တဲ့အစု"သင်္ခါရက္ခန္ဓာ"၊ သိတဲ့အစု"ဝိညာဏက္ခန္ဓာ"၊ ဤအစုငါးစု

ခေါ်တဲ့ခန္ဓာငါးပါးပဲ အမှန်ထင်ရှား ရှိကြတယ်။ သူ ငါ
ယောက်ျားမိန်းမ အစရှိတဲ့ အပိုတွေကတော့ အမှန်မရှိပါ။
ခေါ်စရာ ပညတ်မျှသာဟု တထစ်ချ မှတ်ထားကြပါ။

(အကျဉ်းအားဖြင့် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ
ဝိညာဏ်ပေတည်း။)

၁။ ချစ်သားတို့...ရူပက္ခန္ဓာခေါ်သော ရုပ်တရားသည် မပူ
အောင် မအေးအောင် ဘာတခုမှ အစိုးမရ အလိုသို့ မလိုက်၊
အကြိုက်သို့မပါစေနိုင်သော(အနတ္တ)အစစ်အမှန်ပေတည်း၊
ချစ်သားတို့...ရုပ်တရားသည် အစိုးရသော (အတ္တ)သည်
အကယ်၍ ဖြစ်ပါက ဤရုပ်တရားသည် ပူခြင်း အေးခြင်း
ဖြင့် ကျင်နာနှိပ်စက်ခြင်း မဖြစ်တန်ရာ။ ဖြစ်မည်မဟုတ်။
ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ဤသို့မဖြစ်စေနှင့်။ (ဝါ)မပူ
စေ မအေးစေနှင့်။ ဤရုပ်၌ အစိုးရရာ၏။ (ဝါ)ရ-ရမည်
သာဖြစ်၏။

ချစ်သားတို့...အကြင်ကြောင့် ရုပ်သည် မပူ မအေးအောင်
အစိုးမရ၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်တရားသည် ပူလိုက် အေးလိုက်
စသည်ဖြင့် ကျင်နာနှိပ်စက်ခြင်း ဖြစ်ရလေ၏။ ငါ၏ရုပ်
သည် ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ရုပ်သည် ဤသို့မဖြစ်စေနှင့်။ ဝါ
ပူခြင်း အေးခြင်း စသည် မဖြစ်စေနှင့်။ ဤသို့ ရုပ်၌ အစိုး
မရနိုင်ပေ။ (ဤကား ရုပ်တရား၌ စိစစ်၍ ဟောပုံ)

ထို့အတူ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရတို့၌လည်း တစ်ပါး
စီ တစ်ပါးစီ စိစစ်၍ ဟော်တော်မူပါသည်။

၅။ ချစ်သားတို့...သိတဲ့အစုခေါ်သော ဝိညာဏ်တရားသည် ဘာတစ်ခုမှ အစိုးမရသော (အနတ္တ)အမှန်တည်း။

ချစ်သားတို့...အသိစိတ်ဝိညာဏ်သည် အစိုးရသော အတ္တသည် အကယ်၍ ဖြစ်ပါက ဤဝိညာဏ်သည် ကျင်နာနိုင်စက်ခြင်း မဖြစ်တန်ရာ၊ ဝါဖြစ်မည်မဟုတ်။ ငါ၏ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေနှင့်။ ဤသို့ ဝိညာဏ်၌ အစိုးရရာ၏၊ ရ-ရမည်သာ ဖြစ်၏။

ချစ်သားတို့...အကြင်ကြောင့် အသိစိတ်ဝိညာဏ်သည် အစိုးမရ။ ထို့ကြောင့် အသိစိတ်ဝိညာဏ်သည် ကျင်နာနိုင်စက်ခြင်း ဖြစ်ရလေသည်။ ငါ၏ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေနှင့်။ ဤသို့ အသိစိတ်ဝိညာဏ်၌ အစိုးမရနိုင်ပေ။ (ဤကား ဝိညာဏ်တရား၌ စိစစ်၍ ဟောပုံတည်း။)

ဤလိုဤပုံ အစုခေါ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အစိုးမရ အနတ္တဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူပြီး၍ ထိုခန္ဓာငါးပါးရပ် နာမ်တရားတို့ကို တစ်ပါးစီ တစ်ပါးစီ အသီးသီး ရုပ်သည် ဝေဒနာသည် သညာသည် သင်္ခါရသည် ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော၊ ဆင်းရဲသလော၊ ချမ်းသာသလော ဟု ဘုရားက မေးတော်မူသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့က မမြဲဆင်းရဲပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာက ထပ်မံ၍ ချစ်သားတို့... ဤလို မမြဲ ဆင်းရဲဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ဖြစ်နေတဲ့ခန္ဓာငါး

ပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ သည် ငါ့ဟာဘဲ ငါဘဲ ငါ့ကိုယ်ဘဲဟု အလွဲလွဲအမှားမှား ရှု စားခြင်းငှာ သင့်တော်ပါ့မလားဟု ဘုရားမြတ်စွာက မေး တော်မူတဲ့အခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့က လုံးဝမသင့်တော်ပါဘုရားဟု တညီတညွတ်တည်း လျှောက်ထားကြသည်။

ထို့နောက် ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာက ချစ်သားတို့ ထိုသို့မမြဲ-ဆင်းရဲ-ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲဖြစ် လတ္တံ့ ဖြစ်ကြကုန်သော အလုံးစုံသော အတွင်းအပ ကြမ်း တမ်း သိမ်မွေ့ အယုတ်အမြတ် အဝေးအနီး ဖြစ်ကုန်သော (ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့သည် ရှိကြကုန်၏ ထိုရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့သည် ငါ့ဟာ-ငါ့ ခန္ဓာ-ငါ့ဥစ္စာလဲ မဟုတ်၊ ငါလဲမဟုတ်၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလဲ မ ဟုတ်။ နာမ်ရုပ် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသုဘ ဒုက္ခသစ္စာ သ မုဒယသစ္စာသာဟုတ်၏ဟု မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ သိ မြင်တတ်သော ဝိပဿနာမျက်စိဖြင့်သာ ရှုအပ်၏။ ရှုကြ လေ။ ရှုရမည်ဟု ဘုရားမြတ်စွာ စိန္တေယျာက ဟောတော်မူ သည်ရှိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့သည် ဟောတော်မူတိုင်း ခန္ဓာတစ် ပါးစီ တစ်ပါးစီ အသီးအသီး ဤရုပ်သည် ငါ့ဟာ-ငါ -ငါ့ ကိုယ် မဟုတ်။ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဟာ-ငါ -ငါ့ကိုယ် မ ဟုတ်။ ဤသင်္ခါရသည် ငါ့ဟာ-ငါ -ငါ့ကိုယ် မဟုတ်။ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဟာ-ငါ -ငါ့ကိုယ် မဟုတ်ဟု(ဝါ)တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ သံသရာနယ်ချဲ့သမား ပပဉ္စတရားသုံးပါး တို့ကို ဝိပဿနာဉာဏ် အမြင်မှန်ဖြင့် ပယ်သတ်၍ အထပ်

ထပ်အခါခါ ဝိပဿနာရှုကြသည်ရှိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့နေကြတော့၏။

ဤလိုဤပုံ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ ပျင်း-မုန်းငြီးငွေ့မှု အားကြီးလာသည်ရှိသော် (ဝါ) နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် ရင့်သန်ထက်မာ တဘက်ကမ်းခတ်လာသည်ရှိသော် အဆိုပါခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသွားသော ဝိရာဂမည်သော(မဂ်)၊ စိတ်တပ်မက်မှုမှာ လွတ်မြောက်သွားသော ဝိမုတ္တိမည်သော(ဖိုလ်)စိတ်များ ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်အဆုံးမှာ ငါသည် အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ ကျွတ်လွတ်လေပြီ ဟူ၍ ဆင်ခြင်၍ သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် (၁၉)တန်သည် ဧကန် ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့၏။

ထို့နောင် ငါသည် မသိအပ်သော အစ အနမတဂ္ဂ သံသရာတခွင် ခန္ဓာအစဉ်က ကံအားလျော်စွာ ဘဝတဖန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ၊ ဘဝတဘန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ၊ အဟောင်းအသစ်၊ အဟောင်းအသစ် တဖန်ပြန်၍ ဖြစ်ရခြင်းသည် လက်စတုံး၍ ကုန်ဆုံးလေပြီ။ ငါသည် မဂ်ဖိုလ် ရဘို့ မြတ်သောမဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီ။ ငါသည် ပြုအပ်သော မဂ်ကိစ္စ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ကို ကုန်ကျအောင် ပြုအပ်လေပြီ။ ငါသည် ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စမှ အခြားတစ်ပါး ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သူတစ်ပါးက

ဘုရားက မဟောကြားရဘဲ ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ်ဘဲ သိရလေ
တော့၏။

ဤကား အနတ္တလက္ခဏာသုတ် အကျဉ်းချုပ်
အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ခန္ဓာက ပြု အနတ္တ၊ မှတ်ကြလေကုန်ပါ။

ဤလောက၌ သူသူငါငါ တစာစာ တဖွဖွ သေတနေ သေခါနီးကျအောင် ပြောဆိုနေကြတဲ့ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး တကိုယ်လုံး တကောင်လုံးကြီးကို ခန္ဓာအပြင်ဘက်ကဘဲနေ၍ ကြည့်ကြည့်၊ ခန္ဓာအတွင်းသို့ ဉာဏ်သွင်းကာ ခန္ဓာအတွင်းကဘဲ နေ၍ ကြည့်ကြည့်၊ ဘယ်ကဘဲ ကြည့်ကြည့်၊ ပုထုဇဉ် သတ္တဝါ သူငါတို့သည် ဝိပလ္လာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မှတ်သားသိမှား ယူမှားနေကြတဲ့ငါ့ကိုယ် ငါ့ဟာ ငါကား လားလားမှမဟုတ်၊ ဆယ်မဟုတ်၊ ကိုးမဟုတ်၊ ဆယ့်ကိုးမဟုတ် အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက် အကြိုက်သို့မပါစေနိုင်တဲ့ရုပ်နာမ် အတ္တသာ ဟုတ်ပါသည်လို့ ခန္ဓာက သေချာဃန ပြသလျက် နေပေသည်။

ထိပ်ကိုချ၍ ဓားပြမှန်းမသိ

အမိဝမ်းမှမွေးဖွားသည်ကစ၍ တရက်ထက်တရက် တလထက်တလ၊ တနှစ်ထက်တနှစ်၊ တရက်နှင့်တလမတူ၊ တလနှင့်တနှစ် မတူ၊ ကိုယ်အနေအသားအရေ စသည်တို့သည် ရင့်ရော်ရင့်ရော် လာသည်မှာ သူ့ရော-ငါပါမျက် မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ကြ၍ ဘယ်သူမှမငြင်းကွယ်နိုင်ပါ(သတိမမူ ဂူမမြင်၊ သတိမူ မြူသော်မြင်)ဆိုသလို သတိမမူကြ၍ သာ တရက်ထက်တရက်၊ တလထက်တလ၊ တနှစ်ထက်တနှစ် မပျက်မကွက် ရင့်ရော် ရင့်ရော်လာသည်တို့ကို မရင့်မရော်ရအောင် ဘယ်သူမှ အစိုးမရ၊ သူ-ငါတို့အလိုသို့ မ

လိုက်၊ သူ-ငါတို့အကြိုက်သို့ မပါစေနိုင်ကြတာတွေဟာ အစိုးရတဲ့အတ္တ မဟုတ်။ အစိုးမရတဲ့အနတ္တဟု ခန္ဓာက ပြနေတယ်မဟုတ်လား။ သတိထား၍ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။
ကျမ်းဂန်တို့၌ လာသည်မှာ-

"အနတ္တာတိ မာဇိယန္တ၊ မာ မိယန္တူတိ ဝသေ ဝတ္တေ တုံ နသက္ကောတိတိ၊ အနတ္တာ သုညာ အသာမိကာ အနိဿ ရာတိ အတေတ္တာ။ (ဓမ္မပဒ၊ ဒု-၂၄၂။)"

အနတ္တဆိုတာ မအိုပါစေကုန်သတည်း။ မနာပါစေကုန်သတည်း။ မသေပါစေကုန်သတည်း စသည်ဖြင့် သူငါတို့က တောင့်တသော်လည်း တောင့်တတိုင်းမရ။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့မှ ဆိတ်သုဉ်းတယ်။ ပိုင်ဆိုင်သူအရှင်လဲ မရှိ။ ဘာတစ်ခုမှလဲ အစိုးမရသောကြောင့် အနတ္တခေါ်ရသည်ဟု ဖွင့်ပြထားရာ ခန္ဓာမှာ ဉာဏ်နှင့်ရှာလျှင် မအိုအောင်၊ မနာအောင်၊ မသေအောင် အစိုးမရတာတွေဟာ အနတ္တဘဲဟု ခန္ဓာက ပြနေတယ် မဟုတ်လား။ ဆံမဖြူ သွားမကျိုး ခါးမကိုင်း နားမထိုင်း မျက်စိမမူန် မမွဲအောင် အစိုးမရတာတွေလဲ အနတ္တဘဲဟု ခန္ဓာက ပြနေတယ် မဟုတ်လား။ ကြပ်ကြပ်စဉ်းစား။ မပူ မအေး မအောင့် မတောင့်တင်းအောင် အစိုးမရတာတွေလဲ အနတ္တဘဲဟု ခန္ဓာက ပြနေတယ် မဟုတ်လား။ နာနာစဉ်းစား။ ချောင်းမဆိုး နှာမစေး မူးဝေမူးနောက် စသည် အထွေထွေ အဝဝ မဖြစ်ပေါ်လာရအောင် အစိုးမရတာတွေလဲ အနတ္တဘဲဟု ခန္ဓာက ပြနေတယ် မဟုတ်လား။ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစား။

ဤလို စဉ်းစားကြည့်ပါလျှင် (အင်း)ဟုတ်သားဘဲ သတိမမူ ဂူမမြင်ဆိုတာလို ဘာတစ်ခုမှ အစိုးမရတာတွေကို မိမိခန္ဓာက ပြနေသားပဲဟု မိမိခန္ဓာကို အနတ္တလို့ သဘောကျနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ (ထိပ်ချလို ဓားမြမှန်းမသိ) ဆိုတာလို အနတ္တဓားမြက ငါတို့ထိပ်ကို ချ၍နေလျက်သား ငါတို့က အ-လွန်း န-လွန်း၍သာ အနတ္တမှန်း မသိနိုင်ကြတာဟု ခန္ဓာကို အနတ္တဟု သဘောကျလာကြပေလိမ့်မည်။ မအို မနာ မသေအောင် အစိုးမရသောကြောင့် အနတ္တဆို သော်လည်း ထိုအို-နာ-သေ-ဆံဖြူ-သွားကျိုး စသည်တို့ သည် ဘုရားလက်ထက်တော်က ခေမာမိဖုရားနှင့်နေပဒ ကလျာဏီတို့အား တန်ခိုးတော်ဖြင့် အို-နာ-သေ ပြသကဲ့သို့ ရုတ်ခြည်း ခဏအတွင်း ပြသည်မဟုတ်။ တဖြည်းဖြည်း တစစ ပြနေပါသည်။ သတ္တဝါတွေကလည်း လွန်စွာ မောဟကြီး အို-နာ-သေပြပုံကလည်း လွန်စွာ သိပ်သည်း၊ သတ္တဝါတွေ ရုတ်တရက် မသိရအောင် ပြပုံ ပိပြားသေဝပ် လှပေသည်။

အနတ္တဟု သိသူမများ

လောက၌ အိုသည် နာသည် သေသည်၊ ဆံဖြူ သွားကျိုး ခါးကိုင်း နားထိုင်း စသည်တို့ကို သိသူများကြ၏။ အနတ္တဟု သိသူကား မများ။ မသိသူများကြ၏။ အို နာသေ ဆံဖြူ သွားကျိုး စသည် ပြောဆိုကြတဲ့ပညတ်ပေါ်

တွင် အသိဉာဏ် သောင်တင်၊ အသိဉာဏ် အားကုန်၊ အသိ
ဉာဏ်ဆုံး တုံး၍သွားကြတဲ့သူတွေသာ များကြ၏။ ဤလို
မအို မနာ မသေ စသည်တို့ကို အစိုးမရတာတွေဟာ ခန္ဓာ
က ပြနေတဲ့အနတ္တဘဲဟု အနတ္တဆိုတဲ့ပရမတ်သို့ကျအောင်
သိမြင်တတ်သူကား မရှိဟု မဆိုသာ၊ သို့ရာတွင် နည်းပါး
ပေလိမ့်မည်။

စေ့စေ့တွေး ရေးရေးပေါ်

စေ့စေ့တွေး ရေးရေးပေါ်၊ စေ့စေ့စဉ်းစား ဘွားဘွား
ပေါ်ဆိုသလို တရက်ထက်တရက်၊ တလက်ထက်တလ၊ တ
နှစ်ထက်တနှစ် အိုစ နာစ ဆံဖြူစ သွားကျိုးစ ခါးကိုင်းစ
နားထိုင်းစနှင့်တစတစ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်မှာ နတ်ဗြဟ္မာ
မဟုတ်တဲ့လူသားတို့မှာဆိုရင် မလွဲသာ မရှောင်သာ၊ လွဲ
မရ ရှောင်မရ၊ လွဲမဖြစ် ရှောင်မဖြစ် ဧကန် အိုရ နာရ ဆံ
ဖြူသွားကျိုး စသည်ဖြစ်ရမည်သာတည်း။ ဤအဖြစ်မျိုး
ဤအဖြစ်ဆိုးတို့ကို စေ့စေ့တွေး ရေးရေးပေါ်၊ စေ့စေ့စဉ်း
စား ဘွားဘွားပေါ် ဆိုသလို ဤလို ဤပုံ မအို မနာ မသေ
ဆံမဖြူ သွားမကျိုး စသည်မဖြစ်ရအောင် အစိုးမရ အလို
သို့မလိုက်၊ သူ-ငါတို့အကြိုက်သို့ မပါစေနိုင်တာတွေဟာ
ဘယ်မှာ သူကောင်-ငါကောင် အတ္တဟုတ်နိုင်ကြမှာလဲ။
အစိုးမရတဲ့အနတ္တဘဲဟု ရေးရေးပေါ်လာကြလိမ့်မည်။
ဘွားဘွားပေါ်လာကြလိမ့်မည်။

ခန္ဓာက အနတ္တလို့ ပြနေလျက်သားနှင့် အနတ္တလို့ အမှန်မသိနိုင်ကြခြင်းသည် အခြားကြောင့် မဟုတ်ပေ။ အို လာတာ နာလာတာ ဆံဖြူလာတာ သွားကျိုးလာတာ မျက်စိမှုန်မွဲလာတာ စသည်တို့ကို မြင်ရတိုင်း မြင်ရတိုင်း ဤလို မအိုအောင် အစိုးမရတာ အနတ္တ၊ မနာအောင် အစိုး မရတာ အနတ္တ၊ ဆံမဖြူ သွားမကျိုး နားမထိုင်း စသည် မဖြစ်စေရအောင် အစိုးမရတာ အနတ္တဘဲဟု သတိပြု၍ ဆင်ခြင်မှု အလေ့အထ မရှိကြသောကြောင့်သာ အနတ္တဟု မသိနိုင်ကြဘဲ ဖြစ်ရလေသည်။ အကယ်၍သာ အိုလာတာ စသည်ကို မြင်ကြရတဲ့ခါ မအိုအောင် မနာအောင် မသေ အောင် စသည် အစိုးမရတာတွေဟာ အနတ္တမို့ဘဲဟု သတိ ပြု၍ ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်မှု အလေ့အထရှိကြပါလျှင် ခန္ဓာက ပြနေတဲ့အနတ္တကို တစတစ သဘောကျနှစ်သက် လာပြီး လုံးလုံးကြီး အနတ္တလို့ အသိမှန် အမြင်မှန် အယူ မှန်ကို ယူသွားနိုင်ကြပါလျှင် လက်ရှိဘဝ၌ပင် အပါယ် လွတ်တရား ရသွားကြ၍ အများကြီး ထောက်ရာတည်ရာ ကို ရရှိနိုင်ကြလေပြီ။ သာသနာတော်နှင့်တွေ့ကြုံရကျိုးနပ် ပြီဟု သိလေ-မှတ်လေ။ မဂ်ဖိုလ်စောင့်မျှော် သူတော်စင် အပေါင်းတို့...။

(ဤကား ခန္ဓာပြင်ဘက်ကနေ၍ ခန္ဓာက-ပြ၊ အနတ္တကို အ မြွက်မျှ ပြဆိုခြင်းပေတည်း။)

တနည်း-ခန္ဓာက ပြု၊ အနတ္တ၊ မှတ်ကြလေကုန်ပါ။

တဘန် ခန္ဓာတွင်းသို့ ဉာဏ်သွင်း၍ ကြည့်မယ်ဆို ရင်လဲ ဤခန္ဓာဟာ အစိုးရတဲ့အတ္တမဟုတ်။ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တဆိုတာ သူပြော-လူပြော တဆင့်စကား စာတွေ့ စာ မြင် မဟုတ်တော့ဘဲ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်၍ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ခန္ဓာအတွင်းသားထဲမှာ တဖွားဖွား ဖြစ်ပျက်နေ ကြတဲ့ဖြစ်တရား ပျက်တရား၊ ဖြစ်ပျက်မနားကြတဲ့တရား တွေဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါမှ မဟုတ်ကြဘဲ မဖြစ်အောင်လဲ အစိုးမရ ဖြစ်သာဖြစ်ရ မပျက်အောင်လဲ အစိုးမရ၊ ဖြစ်ဆို တဲ့(ဥပါဒ်)သို့ ရောက်လေပြီးသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို ရင့်ဆိုတဲ့(ဋ္ဌိ)သို့ ရောက်မသွားရအောင် အစိုးမရ၊ ရင့်ဆိုတဲ့ (ဋ္ဌိ)သို့ရောက်လေပြီးသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို ပျက်ဆိုတဲ့ (ဘင်)သို့ ရောက်မသွားရအောင်လဲ အစိုးမရ၊ ပျက်ဆိုတဲ့ (ဘင်)သို့ ရောက်လေပြီးသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို မ ပျောက်ရအောင် မပျက်ရအောင် မချုပ်မဆုံးရအောင်လဲ အစိုးမရ၊ တခုသောဘဝ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိကျအောင် ခိုင်း ခိုင်းပြေး မပြတ်မစဲ ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်ပျက်နေကြတဲ့ဖြစ် ပျက်မနား ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို ခန္ဓာက ပြုနေ၍ ဉာဏ်တွေ့ ဉာဏ်မြင် တွေ့မြင်တွေ့မြင်နေရသောကြောင့် ခန္ဓာအတွင်း သားထဲမှာ ဘာတခုမှ အစိုးမရတဲ့အတ္တသဘောမျိုး လုံးဝ မရှိ၊ ဘာတခုမှ အစိုးမရတဲ့အနတ္တသဘောတွေ့ကိုသာ တွေ့ မြင်နေရပါသောကြောင့် ခန္ဓာအတွင်းသို့ ဉာဏ်သွင်း၍

ကြည့်မယ်ဆိုရင်လဲ ဤခန္ဓာဟာ အတ္တမဟုတ်ပါ။ အနတ္တ သာဟု သိမြင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

(ဤကား ခန္ဓာအတွင်းကနေ၍ ခန္ဓာက ပြု၊ အနတ္တကို အ မြှောက်မျှ ပြဆိုခြင်းပေတည်း။)

ကျွန်းပင်နှင့်တူ

မိမိလက်ရှိ ခန္ဓာငါးပါးဟာ မိမိအိမ်ခြံဝင်းထဲမှာရှိ နေတဲ့ကျွန်းပင်နှင့်တူသည်။ မိမိအိမ်ခြံဝင်းထဲမှာ ရှိနေ သော်လည်း မိမိက ဘာတခုကိုမှ အစိုးမရ၊ အရွက်ကလေး တရွက်မျှ မခူးရ၊ အကိုင်းလေးတကိုင်းကိုမျှ မချိုးရ၊ မင်း အစိုးရများကသာ ပိုင်ဆိုသကဲ့သို့ ထိုနှင့်တူစွာ မိမိခန္ဓာမှာ ဖြစ်ပျက်နေကြသော်လည်း မိမိက ဘာတခုမှ အစိုးမရ၊ မဖြစ်အောင်လဲ အစိုးမရ၊ မပျက်အောင်လဲ အစိုးမရ၊ သဘာဝဓမ္မကသာ အစိုးရ၏။ ဤခန္ဓာနှင့်ကျွန်းပင်တထပ် ထဲ ထင်အောင် မြင်အောင် သဘောကျသွားအောင် ဆင် ခြင်ကြည့်လေ။ မုချအနတ္တလက္ခဏာ ကောင်းကောင်းထင် လာလိမ့်မည်။

ဘုရားက မငြင်းခုံ၊ လူနတ်တို့က ငြင်းခုံ

နာဟံ ဘိက္ခဝေ လောကေန ဝိဝဒါမိ၊

လောကောဝ မယာ ဝိဝဒတိ။

(ခန္ဓာ-သံ-ဠိ-ပုပ္ဖသုတ္တ-၁၁၃)

ဘိက္ခုဝေ-ရဟန်းတို့။ အဟံ-ငါဘုရားသည်။ လောကေန-လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါနှင့်။ နဝိဝဒါမိ-မငြင်းမခုံပါ။ လောကောဝ-လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကသာလျှင်။ မယာ-ငါဘုရားနှင့်။ ဝိဝဒတိ-ငြင်းခုံ၏။ (ဝါ)အတိုက်အခံ ပြုလုပ်နေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။။ရဟန်းတို့-ဤခန္ဓာငါးပါးကို ရှေးဘုရားစသောပညာရှိတို့က အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလို့ ဟောတောမူခဲ့ကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့်မို့ ငါဘုရားလဲ ယခုအခါ ဤခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလို့ ဟုတ်မှန်တဲ့အတိုင်း ဟောပြောနေတာပါ။ ဤခန္ဓာငါးပါးသည် နိစ္စ သုခ အတ္တ ဖြစ်နေလျက်သားနှင့်သင်တို့ကို အနိုင်ရလို၍ ငါဘုရားက တမင်သက်သက် အရွံ့တိုက်ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလို့ဟောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အရိယာ မဖြစ်သေးတဲ့ပုထုဇဉ် လူနတ်တို့ကသာ ဤခန္ဓာဟာ အနိစ္စမို့ အနိစ္စလို့ ငါဘုရားက ဟောတယ်။ ပုထုဇဉ်တို့က နိစ္စလို့ ငြင်းခုံကြတယ်။ ဤခန္ဓာဟာ ဒုက္ခမို့ ဒုက္ခလို့ဘဲ ငါဘုရားက ဟောတယ်။ ပုထုဇဉ်တို့က တော့ သုခလို့ ငြင်းခုံကြတယ်။ ဤခန္ဓာဟာ အနတ္တမို့အနတ္တလို့ဘဲ ငါဘုရားက ဟောတယ်။ ပုထုဇဉ်တို့ကတော့ အတ္တလို့ ငြင်းခုံနေကြတယ်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

ဝန်ချတောင်းပန်ကြ

ဤလိုသာ ဘုရားရှင်နှင့်အတိုက်အခံ လုပ်နေကြ
 မယ်ဆိုရင် ဘယ်အခါ ဘယ်ဘဝ ဘယ်ကမ္ဘာမှာမှ မဂ်ဖိုလ်
 နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင် ရနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်တော့ပြီ။
 ဤလိုဤပုံ ဘုရားရှင်နှင့်အတိုက်အခံ လုပ်နေကြတဲ့ပုထု
 ဇဉ်-လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေဟာ ရှေးကလဲ မဂ်ဖိုလ်
 နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်သူ-ရသူ မရှိဘူး။ ယခုလဲ မရှိဘူး။ နောင်
 လဲ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တော်မှာ ရှေး
 ဦးစွာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောတော်
 မူတဲ့အခါ ဤခန္ဓာငါးပါးတို့ဟာ နိစ္စမဟုတ်၊ အနိစ္စပါဘုရား
 သုခမဟုတ်၊ ဒုက္ခပါဘုရား။ အတ္တမဟုတ်၊ အနတ္တပါဘုရား
 လို့ချွင်းချက်မရှိ နဖူးချ-ဒူးချ တောင်းပန်ဝန်ချလိုက်သည်
 နှင့်တပြိုင်နက် အာသဝါစင်တဲ့ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေ ဖြစ်
 ကုန်ကြတယ်မဟုတ်လား။

ငါတို့လဲ တောင်းပန်ဝန်ချဖို့ လိုနေပြီ

ထို့ကြောင့် လက်ရှိဘဝ သေနေ့ကမဦးခင် ရှေးဦး
 စွာ အပါယ်လွတ်တဲ့တရား သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်၊ နောက်
 မွေးသေလွတ်တဲ့တရား အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် ရနိုင်-ရောက်
 နိုင်ကြအောင် တသံသရာလုံး အတိုက်အခံ လုပ်လာခဲ့တာ
 တွေ လွန်သမျှ ဝန်ချပါရဲ့ဘုရားဟု တောင်းပန်ဝန်ချတဲ့
 ရက်က ဦးသွားအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းခွင်လုပ်ငန်းဝင်၍ လက္ခ
 ဏာရေးသုံးပါး အစွမ်းကုန် ထင်လာတဲ့အခါ ဘုရားကို ဦး

သုံးကြိမ်ချ၍ ဤခန္ဓာသည် နိစ္စ မဟုတ်၊ အနိစ္စလို့ ဝန်ချပါ
ပြီ။ သုခမဟုတ် ဒုက္ခလို့ဝန်ချပါပြီ။ အတ္တမဟုတ် အနတ္တလို့
ဝန်ချပါပြီဘုရားဟု ဘုရားကို ဝန်ချတောင်းပန်ဘို့ အချိန်
တော်ပြီ။ နဖူးချ-ဒူးချ တောင်းပန်ဝန်ချကြပေတော့။ မဂ်
ဖိုလ်စောင့်မျှော် သူတော်စင်အပေါင်းတို့...

အနတ္တကမ္မဋ္ဌာန်း သံပေါက်

၁။ မအိုအောင်ပ၊ စိုးမရ၊ မှတ်ကြအနတ္တာ။

၂။ မနာအောင်ပ၊ စိုးမရ၊ မှတ်ကြအနတ္တာ။

၃။ မသေအောင်ပ၊ စိုးမရ၊ မှတ်ကြအနတ္တာ။

ထို့အတူဆံမဖြူ သွားမကျိုး ခါးမကိုင်း နားမထိုင်း
မျက်စိမမဲ့ မအောင့် မတောင့် မပူမအေး ချောင်းမဆိုး နှာ
မစေး မူးဝေ မူးနောက် စသည် အထွေထွေ အဝဝ မဖြစ်ရပ
စိုးမရ မှတ်ကြအနတ္တ။ ။

ဤတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အနတ္တသာသနာ ပြီးပါပြီ။

စာကိုယ်ပြီးဆုံး ကျမ်းနိဂုံး

တွောဝတာစ ဇာတိယာ မရမ္မရဋ္ဌဇ ပခုက္ကူနေပဒေ
 ဂန့်ဂေါနိဂမေ ကဇ္ဇန်းတောဂါမေ ဇာတေန။ ပဝတျမ္မန
 ကသာနေပဒေ ဝန်းသိုနိဂမေ ခန္တီးရိပ်သာ တျာရာမေ
 ဣဋ္ဌကဝိဟာရေ နိစ္စဝါသေန ဝါသိနာ သုနေတေဋ္ဌရေန ဒိဋ္ဌိ
 ပဟာနာယ ဗဟုဇနာန မတ္တယ ကတာယံဂနေတ္ထ အနတ္တ
 သာသနောနာမ သက္ကရာဇေ တိံသာမိကေ တိံသတသဟ
 သေ ဝသေ သမ္ပတ္တေသာဝဏမာသဿ ဇုဏှပက္ခေ ဒွိဟေ
 ဗုဝေါရေ အနာယာသေန နိဋ္ဌံ ဂတောတိ ဒဋ္ဌဗေဋ္ဌာတိ။ ။

ဣဒံ နော ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံ ဟောတု။

ဣမိနာပုညကမ္မေန မယံ ဘန္တေ အရိယေဟိ

ဒိဋ္ဌဓမ္မံ ဒိဋ္ဌယေျံ၊ ပတ္တဓမ္မံ ပတ္တေယျန္တိ။

အရှင်ဘုရား ဤဓမ္မဒါန ပေးလှူရသော ကောင်းမှု
 ကြောင့် တပည့်တော်တို့သည် အရိယာတို့သည် သိအပ်
 သော သစ္စာလေးပါးကို သိ၍ အရိယာတို့သည် ရောက်အပ်
 သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရပါလို၏ အရှင်
 ဘုရား။

ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၈၁-ခု နှစ်၊ ဇွန်လ
အုပ်ရေး-၂၀၀၀

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၀၈၅]

ထုတ်ဝေသူ

ဦးနီ (မြ ၀၆၃၅)

အောင်ဇေယျစာပေ

၈၄/၄၂-လမ်း၊ ဒေါင့်ရှမ်းစုစာတိုက်

မန္တလေးမြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးနီ (မြ ၀၁၁၁၆)

အောင်ဇေယျပုံနှိပ်တိုက်

၈၄/၄၂-လမ်း၊ ဒေါင့်ရှမ်းစုစာတိုက်

မန္တလေးမြို့။

အတွင်းရေးမှူး

ဗုဒ္ဓဘာသာနာဂရေဟာရ

အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအောက်တွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအောက်တွင်